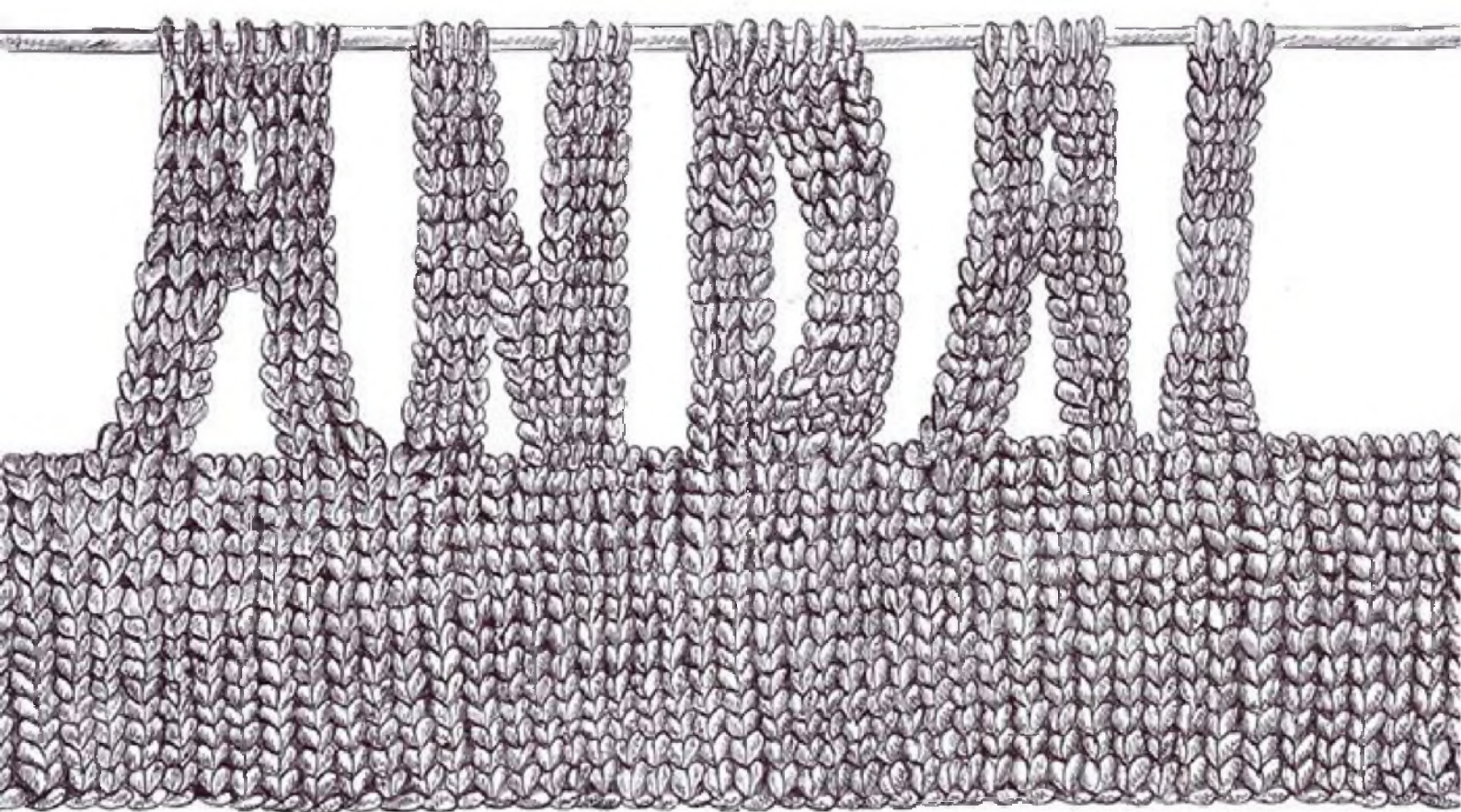

Sausis '14 nr. 45

Neapibrėžto laiko periodinis leidinys

redakcijos žodis

Jau tapo savotiška tradicija pasitikti naujus metus sudarinėjant ilgiausius pažadų ne tik sau, bet ir kitiems, sąrašus, keliant naujus tikslus, mąstant apie ateities planus. Tačiau kalendoriniai metai keičiasi, o svajonės ir tikslai vis dėlto lieka tie patys - nesustoti tobulėti ir žvelgti pirmyn ne tik pirmąją sausio savaitę. Tokiomis nuotaikomis gyvename ir mes, naujoji „Andų“ redakcija. Siekdamos pažymėti naują pradžią, pradėsime ne nuo pažadų, o nuo padėkos visiems aktyviems liceistams, prisidėjusiems prie pirmojo numerio. Tikimės, kad ateinančiais metais į „Andų“ puslapius suguls kuo daugiau vertingų patirčių, minčių ir užfiksuotų akimirkų, džiuginančių ne tik prieš didžiausias metų šventes. Ta proga kviečiame ne tik skaityti, bet ir prisidėti prie kūrimo - rašykite, kurkite, siūlykite savo idėjas „Andams“!

Monika ir Akvilė ♥

redaktorės
maketuotojas
korektorės

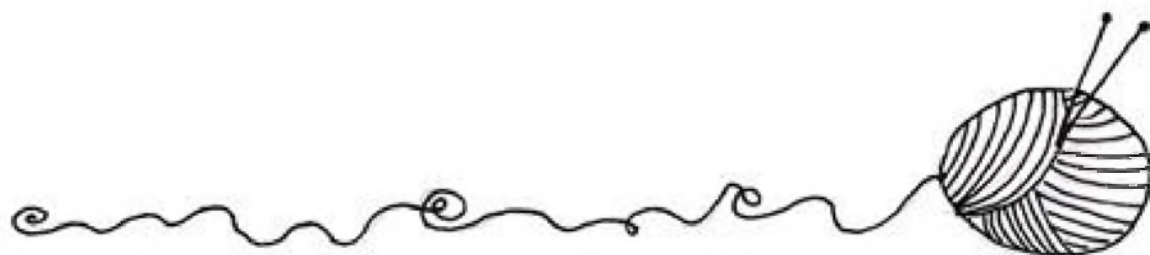
viršelio autorė
ilustracijų autorės
padedanti mokytoja

Akvilė Kuprytė ir Monika Repčytė
Prieglius Žuklys
Ieva Sirutavičiūtė, Veronika Viachireva,
Kristina Mačulskė ir Gabrielė Makarevičiūtė
Elena Paleckytė
Elena Paleckytė, Ieva Sirutavičiūtė ir Goda Petruškevičiūtė
Vida Lisauskienė

Labai dėkojame Sauliui Jurkevičiui ir Vidmantui Nakvosui!

turinys

redakcijos žodis. Akvilė Kuprytė, Monika Repčytė / 2
įrodymas. Andra Bagdonaitė / 4
šokių maratonas. Gabrielė Makarevičiūtė / 6
emigravę į šokių pasaulį. Monika Repčytė / 8
matematikos tikslinė. Kristina Mačulska / 12
kartą amerikoje. Jonas Kavaliauskas, Jorūnė Linkevičiūtė / 16
p a r n e p. Akvilė Kuprytė / 20
futbolo komanda. Gabrielė Makarevičiūtė / 23
apie orientavimąsi ir... Gytis Nakvosas, Jogvilė Sušinskaitė / 27
kiemelio fm testamentas / 30
mediumas 2013. Milda Mačiulaitytė, Mantas Pajarskas / 31
jazz pictures. Monika Repčytė / 36
pyragų diena. Beatričė Ališauskaitė / 38
kūrybos kosmosas. Milda Sutkevičiūtė, Julijona Biveinytė, Luka Urbonaitė, Justina Kecoriūtė, Akvilė Kuprytė / 40
kūryba. Gabrielė Makarevičiūtė / 42

Olimpiniam aukso medalyje turi būti devyniasdešimt du procentai sidabro. Norint iki saulės nuvažiuoti automobiliu reiktų šimto penkiasdešimt metų. Blusa gali nušokti atstumą, tris šimtus penkiasdešimt kartų viršijantį jos kūno ilgį; tai tas pats, kaip žmogui peršokti futbolo stadioną. Vidutiniškai per metus žmogus susapnuoja tūkstantį keturis šimtus šešiasdešimt sapnų. Rankų nagai auga keturis kartus greičiau negu kojų. Kūrybiškiausias matematiko gyvenimo laikotarpis yra iki dvidešimt trejų metų.

Tad ką daryti, jei tau jau trisdešimt dveji, o tu vis dar nesi sukūręs kažko genialaus? Nuleisti rankas? Kurti, ignoruojant faktus? Paklausk matematikų – kūrybiškumui skatinti jie naudoja viską. Greitis, marihuana, kokainas, alkoholis – tai dažni svečiai jų suvažiavimuose. Ar svaigalai padeda? Nė velnio. Ir matematikai tai žino, tačiau mano, jog tai vienintelė išeitis. Tiesa, yra tokių, kurie taip nuoširdžiai tiki, kad tai jiems TIKRAI padės, jog svaigalai ima ir pagelbėja. Bet net ir šie laimingieji suvokia, kad tai laikina apgaulė. Tikriausiai tokia pat didelė, kaip ir mane į automobilį sodinančiųjų. Nors tiek aš, tiek jie apie melą žinome. Kartais apsimesti tiesiog lengviau.

Mes važiuosime daug – apie keturis šimtus aštuoniasdešimt kilometrų, tad jei neviršysime greičio ir dardėsime šimto kilometrų per valandą greičiu teks kartu kalatuotis beveik penkias valandas. Kadangi ir aš, ir jie to nenorime, viliuosi, kad kelyje užtruksime trumpiau. Jie labai neramūs. Akys klaidžioja kuo toliau nuo manęs, garsiai nekalbama. Visi tik šnabžda. Jie bijo – kas bus, jei kas nors pamatys Abelio matematikos premijos laureatą su tokiais žmonėmis? Niekas neturi to žinoti. Niekas.

Na, aš negaliu sakyti, kad esu laureatas. Nebent – beveik laureatas. Šešis kartus beveik, po velnių. Jie vis kartojo: „Tu tikrai geras! Tačiau nepakankamai.“ Aš sukūriau nuostabių įrodymų, prie jų tiek dirbau, bet jų nuomone, Eduardas Mažeikis buvo

geresnis. Jie labai klydo.

Žinau, mano įrodymai gremėzdiški. Tačiau jie yra mano ir jie puikūs. Eduardo įrodymai buvo grakštūs ir tikslūs, bet tai buvo manųjų plagiatas! Nė nenutuokiu, kaip jam tai pavykdavo, bet Eduardas sužinodavo apie mano įrodymus, juos patobulindavo ir tada, anksčiau už mane, juos pateikdavo. Kiekvieną kartą degdamas džiaugsmu skriete nuskriedavau parodyti naują darbą ir išgirdavau: „O, Eduardas Mažeikis tai jau padarė!“ Tai siutino, dievaži. Po šio spektaklio jis tik šypsodavosi, vaidindavo niekuo dėtą ir juokėsi iš šio „sutapimo“. Linksmindamasis sakė, jog jam greičiausiai padeda jo laimingosios kojinės su rombeliais ir kad man taip pat reiktų talismano.

Jau pravažiavome aštuoniasdešimt aštuntą pakelės medį. Mūsų automobilio langai sandariai uždaryti, oro kondicionieriaus čia nėra. Kadangi įkvepiamame ore yra dvidešimt vienas procentas deguonies, o mes čia net penki, tad sunkiai kvėpuosime po ketvirčio valandos. Važiuojame jau dvi valandas – šimtą dvidešimt minučių arba septynis šimtus dvidešimt sekundžių. Staiga per kelį perbėga mergaitė, maždaug aštuonerių metų. Jos ūgis greičiausiai siekia vieną metrą trisdešimt penkis centimetrus, todėl sverti ji turėtų apie dvidešimt septynis kilogramus. Vairuotojas stabdo automobilį ir mes visi, veikiami inercijos, metamės į priekį. Jų veidai nusigandę, juk jie už mane atsakingi. Šiek tiek palaukę jie ima mane tikrinti.

Staiga pirmą kartą jie prabyla garsiai. Ar viskas gerai, klausia, tačiau aš nesuprantu, kas tai sako. Jų balsai maišosi ir galiausiai aš girdžiu vieną ir aiškų – savo dukros. Ji dažnai to klausdavo ir kalbėdavo su manimi taip, lyg mažas būčiau aš, o ne ji. Dukra tai darė nuolat ir mane tai labai stebindavo. Net būdama vos penkerių ji labiau jaudindavosi, kai įsipjaudavau ar susitrenkdavau aš. Ji buvo vardu Garsė ir aš ją labai mylėjau. Žinau, kad ir ji mane mylėjo, nepaisant to, kad vakarais girdėdavau ją verkiant. Ji

įrodymas

buvo mano ir tai svarbiausia. Garsė mėgdavo klausytis mano įrodymų, tačiau dažniausiai nesulaukdavo jų pabaigos. Tuomet nešdavau ją, dailiai miegančią, į lovą. Tais vakarais ji mūvėdavo savo mėgstamiausias raudonas kojines su baltais taškeliais. Aš turėjau savo talismaną – Garsę. Tik dabar nebeturiu.

Sustojome degalinėje. Išlipo du vyrai – vienas įpylė aštuoniolika litrų degalų, o kitas atnešė keturis puodelius verdančios kavos. Tiesa, puodelio man nėra, juk galas žino, ką aš galiu su juo padaryti. Aštuonios akys žvelgia į mane su gailėsčiu. Taip, žinoma, juk jie mato tą patį, ką ir kiti. Tai matė net ir Felicija. Kažkada ji tikėjo, kad aš būsiu didis ir garsus. Ji tai jautė. Tikriausiai todėl ir tapo mano žmona. Felicija norėjo, kad parodyčiau jai savo kūrybos pasaulį, norėjo, kad į jį įsileisčiau. Aš labai stengiausi. Bet tai buvo seniau. Dabar ji ašarotom akim skaito mano įrodymus ir, kaip ir visi, atsisako manęs.

Taip, Felicija – ne mano. Ne man ji sako šimtus „myliu“, ne man kas valandą darbo metu neša kavą. Ne man pasakoja savo rūpesčius, džiaugsmus ir ne mano petį nukloja ašaromis. Felicija manęs nenori... Ne aš bučiuoju ją, o kitas. Atsargiai lūpom myluoja jos kaklą septyniasdešimt keturis kartus per naktį. Ir tinklinėm kojine m pasidabinusią prie krūtinės glaudžiu ne aš. Ne aš, Eduardas.

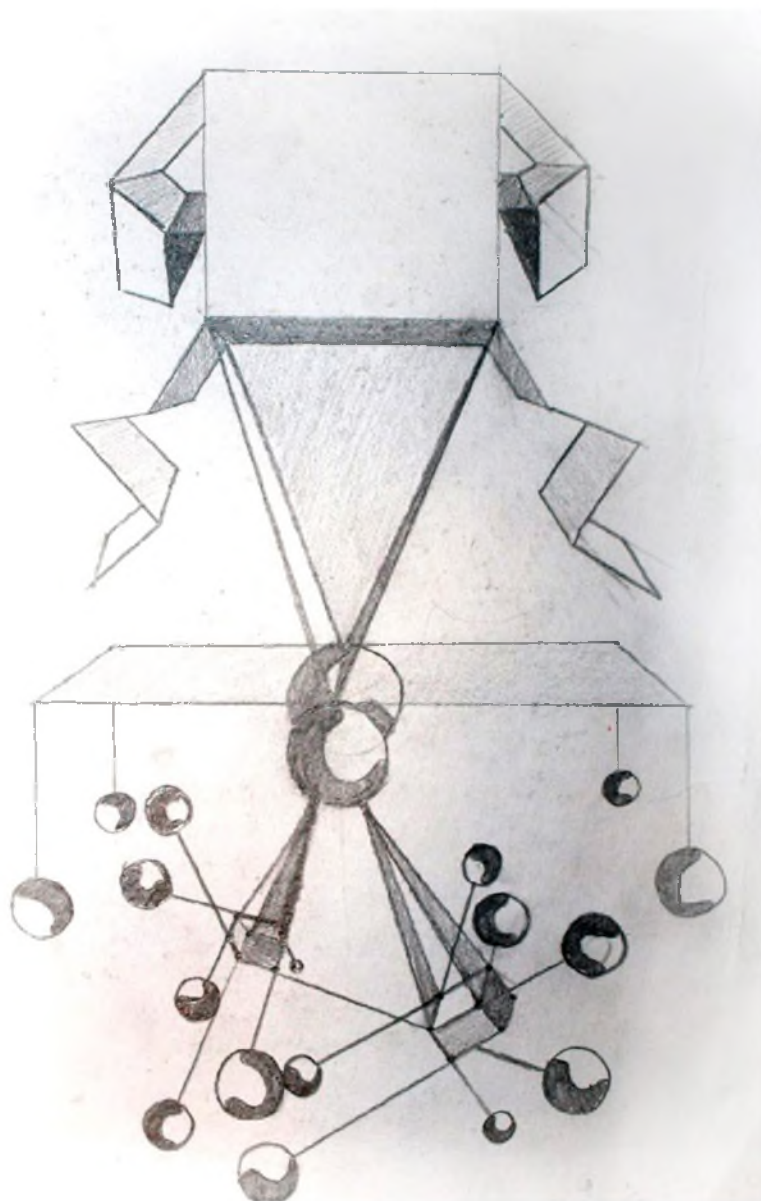
Jau trečią įstaigos ženklą pravažiavome. Tikiuos, paskutinį. Pastatas keistas, beformis, tarsi iš po žemių ištrauktas rūsys. Mažai langų, mažai ir durų. Baltoje registratūroje už mane pildė dokumentus, po šimtus, lyg pats negalėčiau. Juk čia ne šiaip sau testas – jie turi žinoti, ką su manimi daryti.

Mane veda už rankos baltais koridoriais. Visi čia siaubingai malonūs ir šypsosi per daug. Vienuolika baltų durų. Į dvyliktas pabeldę užiname. Baltos sienos. Tūkstantis trys šimtai aštuoniasdešimt dvi baltos, mažos, minkštos plytelės. Balti marškiniai. Du kartus apvyniotos rankovės. Dešimt sagų ant slaugės chalato ir viena pora baltų, steri-

lių kojinių. Šešiolika tablečių. Vienas sudie pasauliui.

Slaugė išeina, tačiau šiame kambaryje aš esu ne vienas. Aplink mane ratu stovi žmonės – mano draugai, kolegos, giminaičiai, šeima... Jų veidai sudėlioti iš daugybės skaičiukų. Jie pikti, jų akys dega. Kažką kalba, bet taip tyliai, kad nieko nesuprantu. Balsai palaipsniui kyla ir dabar jie šaukia. „Tu nevisproti... Vakar iškrito šimtas devyniasdešimt aštuonios sniegės, šuo sulijo du kartus – juk čia ne įrodymas... Išprotėjai... Tėve, man tavęs gaila...“ – girdžiu. „Palikite mane, sakau jiems. Palikite, man viskas gerai, viskas gerai!“,

Staiga pro duris įbėga seselė ir jie nutyla. Po vieną išeina, atsukę man nugaras. Ji iškelia švirkštą, papurto, duria man į veną. Pamažu nuslūgsta skausmas, gėda. Liekame tik aš ir plytelės. Viena, dvi, trys...

šokių maratonas 2013

Vieną lapkričio penktadienio vakarą licejuje rinkosi visi, norintys pamatyti geriausius mokyklos šokėjus ar patys linksmai praleisti laiką šokių aikštelėje. Nors jau tradicija tapęs Šokių maratonas nepritraukė daug žiūrovų, po renginio buvo girdėti gražių atsiliepimų, o einančių namo veiduose švytėjo plačios šypsenos. Tiek dalyviams, kuriems teko susidoroti su tokiomis užduotimis, kaip improvizacijos ir darbas paskirstytose komandose, tiek žiūrovams, kurie galėjo ištraukti į šokių sūkurį ir kartu judėti flashmob'o ritmu, buvo labai linksmas. Patys drąsiausi žiūrovai galėjo susiburti į komandas ir greitai paruošę choreografiją parodyti liceistams, ką moka.

Pakalbino dalyvius, komisijos narius ir žiūrovus bei paprašėme įvardyti renginio privalumus ir trūkumus.

Emilija Bogdanovičiūtė (kartu su Rugile Bausyte „Rehouse“ laimėjo geriausios choreografijos nominaciją):

„Neatsimenu jokių trūkumų, tik gaila, kad buvo mažai dalyvių. Privalumas tas, kad renginys buvo gerai suorganizuotas: įtraukti visi žiūrovai, daug užduočių, įdomus komandų paskirstymas.“

Rugilė Bausytė (kartu su Emilija Bogdanovičiūte „Rehouse“ laimėjo geriausios choreografijos nominaciją):

„Man iš „Šokių maratono“ liko tik patys geriau-

vyko prietemoj, spalvota. Patiko freestyle, taip pat gerai, kad šiemet šis renginys įvyko ir niekas jo nenutraukė. (juokiasi)“

Laura Abraškevičiūtė (geriausia šokėja):

„Šokių maratonas man labai patiko. Smagu, kad gali pasirodyti ne tik profesionalai, bet ir mėgėjai. TB kurso mokiniai labai smagiai praleido laiką besiruošdami. Privalumu laikau nemonotonišką renginio scenarijų – buvo trys skirtingos dalys. Labai geras sumanymas – maišyti komandas. Tokiu būdu ir su kitais susipažinome, ir gavome net 15 minučių ko nors iš jų

„Renginys buvo gerai suorganizuotas: įtraukti visi žiūrovai, daug užduočių, įdomus komandų paskirstymas.“

si prisiminimai. Labai patiko organizuotumas, komisija, smagu, kad buvo įvairių šokių stilių. Aišku, labai trūko dalyvių ir laiko choreografijai sukurti. (šypsosi)“

Leticija Dubickaitė (komanda „Merdžinos“; su Migne Šiaučiulyte pelnė komisijos numylėtinių titulą):

„Man nepatiko techninė dalis – per ryškios šviesos. Praeitais metais buvo geriau, viskas

išmokti! (juokiasi) Truputį nustebau, jog dalyvavo labai mažai komandų. Bet iš tiesų renginys labai vykęs, labai pagirtinas flashmob'as. Šitaip įtraukiami ir žiūrovai, o tai tikrai padaro renginį patrauklesnį. (šypsosi)“

Toma Černiauskaitė (publikos simpatija):

„Patiko tai, kad buvo pakankamai daug skirtingų užduočių, maloniai nustebino gausus būrys susirinkusių moksleivių. Manau, jog Šokių

maratonas buvo smagus ne tik dalyviams, bet ir žiūrovams. Vienintelis trūkumas – skirtingų muzikos stilių stoka per freestyle užduotį, bet tai atpirkė puiki atmosfera renginio metu. Džiugu, kad licėjuje vyksta tokie renginiai.“

Ernestas Bitkivskis:

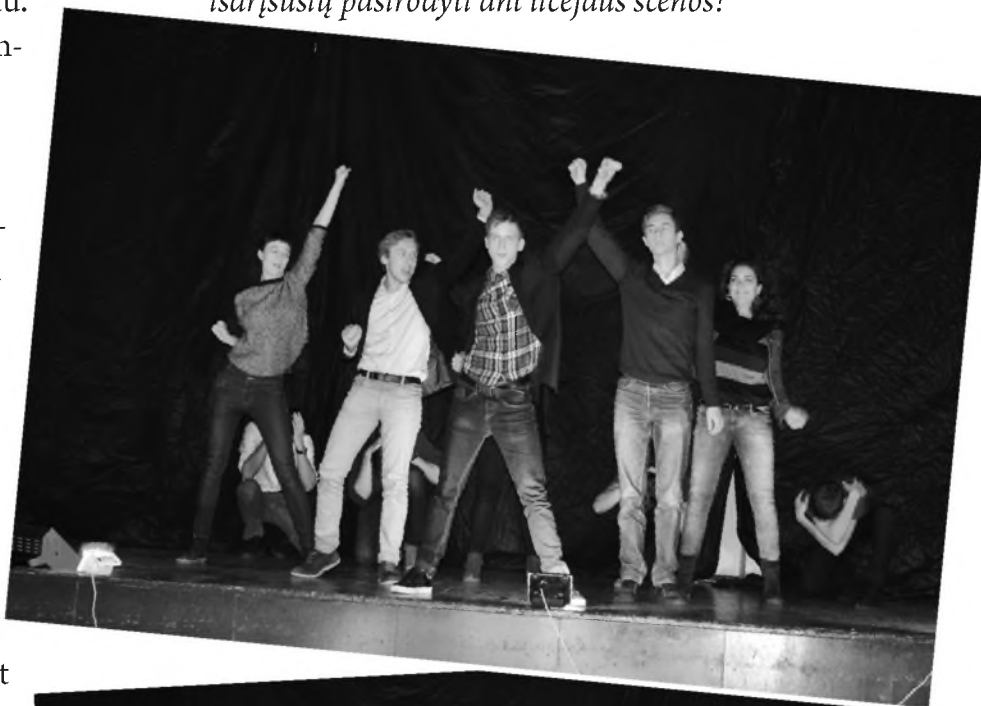
„Šokių maratonas šiemet tikrai nustebino, buvo įdomu žiūrėti. Labai džiugu, kad užsirašė ir dalyvavo daug šokėjų bei kad kiekvienas savaip atsiskleidė. Renginys neprailgo ir buvo labai nuotaikingas. Tačiau aš manau, kad organizatoriai galėjo įdėti daugiau darbo ir pradėti ruošti anksčiau, dalyviai ir šiaip visi šokantys žmonės galėjo daugiau galvoti apie šokio kokybę, o ne trukmę. Taip pat manau, kad geriau šokti savo kūrybos choreografiją negu kažkieno kito arba imtą iš interneto. Nors ir išvelgiau smulkių trūkumų, viskas tikrai atrodė gerai. Gerbiu organizatorius ir dalyvius, nes, kad ir kaip bebūtų, viskas padaryta pakankamai gerai ir reikėtų juos visus už tai pagirti.“

Tomas Sipko:

„Šiemet Šokių maratone labiausiai patiko atmosfera. Nors žiūrovai užpildė tik pusę licėjaus aktų salės, tačiau sukūrė gerą nuotaiką. Na, o neigiama renginio pusė, mano nuomone, komandų trūkumas. Norėjau pamatyti daugiau komandų, pasirodančių ant scenos. Juk nebūtina kurti išpūdingo, labai sudėtingo šokio, tokiaame renginyje galima sudalyvauti ir dėl linksmumo. Tad daugiau drąsos kitais metais!“

Taigi tikėkimės, kad ši iniciatyva nenutrūks, „Šokių maratonas“ vyks ir

kitąmet, o organizatoriai, atsižvelgę į kritiką, patobulins renginį, kuriame dalyvaus dar daugiau liceistų, nepabūgusių, įveikusių savo jaudulį bei baimes ir išdrįsusių pasirodyti ant licėjaus scenos!

Monikos Repčytės nuotr.

emigravę į šokių pasaulį

Kiekvienais metais vis daugiau licėjuje vykstančių renginių - ne tik kasmetine tradicija tapęs Šokių maratonas, kaitinantis visų, neabejingų šokio ritmams, kraują - parodo, jog šokis yra ne tik vienas paveikiausių gero pasirodymo elementų, bet ir patrauklus saviraiškos būdas. Apie skirtingų šokio stilių ypatumus, sukauptų patirčių kraitį ir apie hobį, pasiglemžiantį visus laisvo laiko likučius, „Andams“ pasakojo liceistai, ne kartą pasirodę ir licėjaus scenoje - ERNESTAS BITKIVSKIS, ELENA PAŠKEVIČIŪTĖ, DOVYDAS STRIMAITIS ir šių metų atradimas iš TB1 TOMA ČERNIAUSKAITĖ.

Ernestas Bitkivskis, 3 d

-- Kokia buvo tavo pirmoji pažintis su šokiu?

– Prieš kelerius metus, pamatęs filmo „Step up 3“ premjerą, susidomėjau šokiu. Po kiek laiko pusserė įkalbėjo mane pabandyti šokti. Nė karto nebandęs šokti ir nežinodamas, koks iš tiesų stilius tai yra, patekau į pirmąją šokių pamoką. Ji buvo visai kitokia nei įsivaizdavau: muzika buvo keista, viskas, nors ir atrodė labai paprasta, primityvu, pasirodė esą labai sunku, o ir pats šokio stilius (breikas) pasirodė labai neįprastas. Nors dabar šokis reiškia man la-

bai daug, tačiau taip iš pat pradžių nebuvo, tik praė-

jus vieneriems metams meilė šokiui pradėjo stiprėti.

– Priklausai breiko atstovų gretoms. Kuo tave sužavėjo būtent šis šokio stilius?

– Tiesą pasakius mane labiau žavi pats šokis kaip meno rūšis, tačiau neneigiu, kad priklausau breiko atstovų gretoms. Nors kol mane sužavėjo breikas praėjo daug laiko, tačiau dabar jame atrandu labai daug teigiamų dalykų, kaip ir bet kokiame kitame šokio stiliuje. Manau, jog breikas yra ypatingas, nes yra vienas iš fiziškai sunkiausių šokių, todėl jis paruošia tave kaip šokėją ne tik fiziškai, tačiau taip pat ugdo sugebėjimą jausti ir perteikti perduodamą per muziką informaciją savo šokiu. Tai yra itin svarbu, bet sunku, nes atliekant sudėtingus judesius tenka susitelkti ties jų technika, muzikalumui ir jausmams tenka mažiau dėmesio ir dėl to gali nukentėti šokio kokybė. Džiaugiuosi dėl įgytų žinių breiko

Monika Repcūtė

Gretos Cibulskaitės nuotr.

Auros Skulskytės nuotr.

treniruočių metu bei žaviuosi šiuo gatvės šokiu, tačiau taip pat lieku atviras kitiems šokio stiliams, nes manau, jog kiekviena šokio kryptis yra savita ir naudinga.

– **Kokią vietą tavo kasdienybėje užima šokis?**

– Šokis užima labai didelę dalį mano kasdienybės, yra svarbi mano gyvenimo dalis. Dažniausiai šokiui skiriu mažiausiai dvi valandas per dieną, tačiau norint pasiekti tam tikrų tikslų ar norint neatsilikti nuo konkurentų, tenka taip pat skirti laiko ir kūno paruošimui. Ruošiantis renginiams tenka paplušėti šešias ar net daugiau valandų per dieną. Kadangi šokis yra fiziškai varginanti veikla, tad tenka dirbti saikingai, jei nori palaikyti pastovų treniruočių tempą. Netinkama rutina ar neprisžiūrėjimas gali nulemti šokio vietą žmogaus kasdienybėje. Nors šokis lydi kiekvieną mano žingsnį, tačiau kartais tenka apriboti treniruotes dėl netinkamos fizinės būklės ir pan. Todėl reikia suvokti, jog viskas priklauso nuo pastovaus ir sureguliuoto darbo. Būtent todėl stengiuosi palaikyti tinkamą treniruočių tempą.

– **Kur greitai metu galėsime išvysti tave šokančią?**

– Pastaruoju metu nelabai kur dalyvavau, tačiau jau pasiilgau viso to jaudulio ir scenos šviesų, todėl tikriausiai greit grįšiu atgal į viešumą. Deja, dar nėra aišku, kur tiksliai pasirodysiu artimiausiu metu, galiu pasakyti tik tiek, kad per šimtadienį jau tikrai šoksiu.

pajudėti (juokiasi). Kai draugė aštuntoje klasėje pasiūlė nueiti į šokių būrelį, iškart sutikau. Ir neapsigavau. Gatvės šokiai iš esmės pakeitė mano gyvenimą. Prieš tai buvau savimi nepasitikintis ir nepatenkintas žmogus. Ir visus nuopelnus, jog įstojau į licėjų, skirčiau šokiams. Jie man suteikė drąsos ir ryžto bent pabandyti. Labai džiaugiuosi, jog mano trenerė nebuvo viena iš daugelio Lietuvoje esančių šokėjų diletantų. Ji išmokė mylėti šokį ir nepamiršti jo istorijos.

– **Ne kartą esi šokusi ir licėjaus scenoje. Kas yra maloniau – kurti šokį ar jau pristatyti kūrinį publikai?**

– Kurti šokį – vienas sunkiausių darbų, kokius tik esu dirbusi savo gyvenime. Tai tas pats, kas rašyti rašinį: nori perduoti žmonėms žinutę, bet kartais tiesiog nėra mūzos arba negali parinkti tinkamų žodžių-judesių ir sudominti skaitytojo-žiūrovo. Bet galiausiai lieki su pabaigtu kūrinium, kuriuo džiaugiesi arba galvoji, jog dar trūksta žodžių pagrindinei minčiai atskleisti. Aš dažniausiai lieku nepatenkinta, nes visada iš savęs bandau „išspausti“ kuo daugiau, bet tai tik ir skatina tobulėti. Tačiau dar nuostabiau parodyti savo kūrinį publikai. Ypač, kai žmonės įvertina tavo pastangas arba kai pasako pastabų. Be jų taip pat netobulėčiau, tai yra vienas svarbiausių, esminių dalykų šokių srityje.

– **Ar turi autoritetų, į kuriuos lygiuojiesi?**

– Mano didžiausias autoritetas – pirmoji šokių mokytoja. Kaip jau sakiau, ji parodė man, kas yra tikrasis

Elena Paškevičiūtė, 3 b

– **Kodėl pasirinkai būtent tokį saviraiškos būdą-šokį?**

– Nuo mažens norėjau šokti. Darželyje lankiau pramoginius šokius dvejus metus, gal mažiau, bet tai nebuvo profesionalios šokio pamokos, daugiau pramoga po dienos darželyje. Galiausiai supratau, kad šis stilius ne man. Viskas buvo per daug griežta ir turėjo per daug taisyklių. Tad išėjau. Jau besimokydama mokykloje nelankiau jokių būrelių, kol galiausiai supratau, kad mokslų man per daug ir noriu daugiau

Aleksandr Jeru nuotr.

šokis, pakeitė mano mąstymą ir mane pačią. Geresnio ir teisingesnio žmogaus gyvenime dar nesu sutikusi. Jos dėka dabar esu ten, kur visada norėjau būti, t.y. gerų draugų apsuptyje, o tai buvo viena iš skaudžiausių temų prieš pradėdant šokti. Dabar mano pirmoji šokių mokytoja man tapo kaip sesė, į kurią noriu lygiuotis. Beje, per pirmuosius dvejus mano gatvės šokio metus tai atsiliepė nekaip. Pažįstami pradėjo kritikuoti, jog nukopijavau jos šokio stilių, o tai yra viena neigiamiausių šokio savybių. Laikui bėgant pradėjau ieškoti kitų autoritetų ir jie padėjo man atrasti savitą kryptį, bet mano pirmojo autoriteto, mokytojos, niekas niekada nepakeis. Ją be galo gerbiu ir didžiuojuosi, jog turėjau galimybę ją pažinti dar būdama trylikos metų, kai didžiulę įtaką paauglio formavimuisi daro aplinka.

– Koks yra tavo didžiausias pasiekimas?

– Savo didžiausio pasiekimo nepriskirčiau materialiniam apdovanojimui. Jį priskirčiau dvasiniam pasitenkinimui, kuomet supratau, jog šokį myliu labiau už save pačią.

Toma Černiauskaitė, TB1

– Kada susižavėjai šokiais ir kodėl pasirinkai būtent hip hopą?

– Šokti pradėjau prieš kelerius metus, dar neturėdama jokių intencijų ką nors pasiekti, o į treniruotes ėjau tik dėl to, jog norėjau paįvairinti laisvalaikį. Kartą po treniruotės grįžusi namo įsijungiau dainą, kuri tuo metu labai patiko, ir pagal ją pabandžiau pašokti vieną iš mokėtų choreografijų. Vien jos man neužteko, tad nejučia pradėjau „freestyle’inti“ ir galiausiai tai tapo priklausomybe. Tada, ko gero, ir susižavėjau šokiais Na, o Hip Hop’ą taip pat pasirinkau atsitiktinai: mama (kurią už tai ir ne tik labai myliu!) nuvedė būtent į Hip Hop/Show dance pamokas. Kitais stiliais pradėjau domėtis bei šokti tik prieš metus.

– Kokį išpūdį paliko dalyvavimas Šokių maratone?

– Apie Šokių maratoną tik labai geri atsiliepimai! Nors nemažai svarsčiau, ar jame dalyvauti, labai džiaugiuosi, kad priėmiau teisingą sprendimą! Didžiausią išpūdį man paliko publikos palaikymas!

– Ką įvardintum kaip didžiausią savo pasiekimą šioje srityje?

– Aukščiausias pasiekimas šokiuose yra 2011-ais metais laimėtas pasaulio čempionatas Italijoje. Kita vertus, vienu iš didžiausių laimėjimų laikau savo tobulėjimo kelią šioje srityje nuo nulio iki to, ką moku ir galiu padaryti dabar.

– Ar planuoji sieti savo ateitį su šokiu?

– Nors šokiai yra nemaža dalis mano gyvenimo ir manęs, ateityje savo profesijos su šokiais sieti neketinu, tačiau šokiai visada liks dideliu mano pomėgiu.

nuotraukos iš asmeninio archyvo

Dovydas Strimaitis, 3 d

– Kada šokis tapo tavo kasdienybės dalimi?

– Iš tikrųjų tik šiais mokslo metais. Pernai, kai pradėjau šokti šiuolaikinį šokį pas Miglę Praniauskaitę, šokdavau vos du kartus per savaitę po pusantros valandos. Tačiau, kai pavasarį itin sėkmingai sudalyvavau konkurse „Norim kilt“, savanoriau festivalyje „Naujasis Baltijos šokis“ ir vasarą praleidau šokių stovykloje bei užsienio mokytojų vedamuose šokio seminaruose, nusprendžiau, kad trys valandos per savaitę yra gerokai per mažai, norint siekti ko nors daugiau. Taigi šiais metais paprastai šoku aštuonias su puse valandos per savaitę su grupėmis ir dar kartais treniruojuosi salėje vienas.

– Šie metai tau kaip niekada aktyvūs – dalyvauji LRT projekte „Šok!“. Kas paskatino dalyvauti?

– Paskatinau save pats. Tiksliai nepamenu, kaip sužinojau apie projektą, atrodo, kad per Facebooką. Iš pradžių tai pasirodė toks pat dalykas kaip ir bet kuri kita užklausinė veikla – kažkokie projektėliai, konkursai ir pan. Užsiregistravau vasaros pabaigoje, tada įvyko atrankos, pusfinaliai, na, ir per finalus paaiškėjo, kad čia ne šiaip sau kokia nors papildoma veikla, o labai

sunkus darbas, atimantis be proto daug laiko, jėgų ir visa kita. Savo kailiu patyriau, kad televizija nespindi ir nėra ten viskas taip lengva ir gražu, kaip atrodo sėdint namie. Žinoma, patirtis, kurią čia gavau, yra milžiniška, susipažinau su daug žmonių, su tuo, kaip vykdomi tokio tipo projektai. Tačiau dabar niekada gyvenime nebegalvosiu apie kitų projektų dalyvius, „kaip jie nespėja pasiruošti?“, „kodėl jų pasirodymas toks blogas?“ ir pan.

– Kaip apibūdintum savo stilių?

– Mano dabartinis pagrindinis šokio stilius yra šiuolaikinis šokis, tačiau mėgstu, galiu ir noriu šokti viską, ką tik spėju ir ką tik įmanoma. Visgi turiu pripažinti, kad šokis, kuris tikrai sugeba atskleisti žmogaus vidų ir tapti tikru meno kūrinium, yra šiuolaikinis šokis.

– Ar planuoji kreipti savo ateitį šokių linkme?

– Tai yra vienas iš klausimų, į kuriuos kol kas negaliu rasti atsakymo. Aš labai labai to noriu, tačiau kyla daug dvejonių. Jau kurį laiką svarstau visas įmanomas galimybes, bet neprieinu prie galutinės išvados. Tačiau tokie projektai kaip „Šok!“, įvairūs konkursai ir įdomi patirtis bei gyvenimo būdas (nes visų menininkų gyvenimai yra tooooookie įdomūs!) verčia labiau linkti prie šokėjo ar choreografo profesijos.

D. Umbraso nuotr.

matematikos tikslinė: lūkesčiai prieš realybę

Jau atėjo metas parašyti profiliavimui besirengiantiems antroams aktualia tema – apie tikslines grupes. Pirmąją pristatome matematikos grupę. Ko tikėtis? Ko baimintis? Ką duoda ir atima toks pasirinkimas? Straipsnyje sugretintos trečiųjų bei ketvirtųjų nuomonės. Kaip į tikslinę žvelgia ką tik jos skonio paragavę mokiniai, o kaip – senbuviai?

trečiakursiai

1. Kokių tikslų, kokių lūkesčių turėdamas nusprendei pasirinkti matematikos tikslinę grupę?

2. Koks susidarė išpūdis po pirmosios savaitės tikslinėje grupėje? Ar jis stipriai skyrėsi nuo lūkesčių?

3. Kokie darbo mažoje (10-15 žmonių) grupelėje privalumai ir/ar trūkumai?

Į klausimus atsako Gytis Barkauskas, 3b

1. Tikėjausi, kad matematikos pamokos gal pagaliau pareikalaus kokio nors realaus darbo, taip pat suteiks papildomų, labiau praktiškų (nei pasiruošimas egzaminui) žinių, taip pat tai priėmiau kaip ir iššūkį. Ne kad rungtyniaučiau su kitais, o patikrinčiau, ar esu pajėgus didesniai krūviui, aukštosios mokyklos kurso teorijai ir pan. Taip pat norėjau, kad būtų paprasčiau matematikos olimpiadose, nes norint pasiekti aukštų vietų, reikia ir praktikos, ir teorijos.

2. Kalbant apie patį mokymą, išpūdis gana geras. Tik Budvyčio nuotaikų svyravimai man iki šiol neaiškūs. Kacėnienė būdavo nervinga dėl kavos. Na, o Budvytis...nežinia. Išpūdis nuo lūkesčių ne itin skyrėsi, nes mano lūkesčiai buvo realūs. Esu buvęs tikslinės grupės pamokose, kol buvau 2-okas, taip pat kalbėjausi su vyresniais iš tikslinės grupės. Tik per pirmas dvi savaites Budvytis vis grasino išmesti

iš tikslinės grupės, bet dabar viskas gerai, nes apsipra-
tau su mokymosi tikslinėje grupėje pobūdžiu.

3. Nežinau, ar šie privalumai yra dėl darbo mažoje grupelėje, ar dėl to, kad čia susirinkę žmonės (bent jau taip atrodo), kuriems patinka matematika ir nei-
na į pamoką kaip į lažą, ar dėl mokytojo požiūrio į pasirinkusius tikslinę grupę, bet iš tiesų darbas at-
rodo produktyvesnis tiek dėl bendros ramybės, tiek dėl to, kad čia klasė greičiau perpranta naujas „baisiai
sudėtingas“ teorijas. Taip pat, mokytojai (mus moko
B. Budvytis ir Z. Kacėnienė) leidžia pamokos metu
daugiau tartis, ne tik su suolo draugu.

Į klausimus atsako Baltrus Šivickis, 3b

1. Jau senokai mėgstu matematiką, galvoju ateityje ją
studijuoti. Norėjau pradėti mokytis ją aukštesniu lygiu
dar mokykloje ir tikrai nenusivyliau.

2. Nustebau, bet ir apsidžiaugiau pamatęs programą
(5 pamokos per savaitę: per dvi iš jų mokomės A kursą
- ruošiamės egzaminams, per kitas tris einame aukšto-
sios matematikos kursą). Na, man tikrai patiko.

3. Privalumai: lengviau mokytojui/ai; mažiau kvailų
klausimų, kuriuos užduoda neatidūs mokiniai; tyliau
per pamokas; trūkumai: didesni šansai gauti blogiau-
sią pažymį klasėj (kam aktualu).

Į klausimus atsako Lukas Kuprys, 3a

1. Į tikslinę stojau, nes kai kuriems užsienio uni-

versitetams reikia gilesnių matematikos žinių negu gali suteikti lietuviška švietimo programa ir šiaip man visai sekasi matematika, todėl pamaniau, kad tai reikia išnaudoti. Tikėjau, kad daug giliau praeisime visa įprastą mokyklinę matematiką ir šiek tiek praplėsime kursą, ir kad apskritai spęsim kažkokius nežmoniškai sunkius uždavinius, turėsiu per naktis sėdėti prie matematikos.

2. Tikrovėje tikslinė grupė toli gražu nėra tokia baisi, kaip gali atrodyti. Kažkokių kosminių užduočių mes nesprendžiam, į tikslinę gali drąsiai stoti ir tie, kam matematika sekasi vidutiniškai. Pagrindinis skirtumas nuo A lygio - labai daug teorijos, mokomės daugiausia aukštąją matematiką. Programa orientuota daugiausia į tai, ko reikia stojant į matematiką Kembridže/ Oksforde.

3. Aišku, pagrindinis darbo mažoje grupėje plusas yra, kad mokytojas bet kada gali išsamiai atsakyti į klausimus ir geriau susipažinti su mokiniais, o trūkumų, kalbant apie mokymąsi, turbūt nelabai yra.

Į klausimus atsako Lukas Kevličius, 3a

1. Didelių tikslų neturėjau, nes pats nesirengiu būti nei matematikas, nei fizikas, tiesiog turėjau norą mo-

kytis giliau ir ieškoti iššūkių, vietoj nuobodžių formulių „kalimo“ ir automatiško gebėjimo spręsti lygtis. Matematikos tikslinė grupė ir suteikia galimybę plėsti logikos žinias. Turbūt toks ir buvo tas mano tikslas.

2. Tik žinau, kad pirmą savaitę buvo savaitė buvo sunki tiesiogine prasme. Mokytojas nežinojo mūsų visų lygio ir tas pirmas uždavinių lapas atrodė baisiai. Nežinojau, ką daryt ir galvojau, ko čia atėjau, be to, B. Budvytis pasirodė griežtas, nenuolaidžiaujantis žmogus. Bet viskas gan greit pasikeitė. Po tos pirmos savaitės galėjau jaustis laisviau, nes žinojau, ko iš tavęs reikalauja.

3. Dirbti mažame būryje žmonių yra ypač smagu, jau nekalbant apie patį pamokos ritmą. Tokioje grupėje darbo efektyvumas smarkiai padidėja, nes mokytojas gali padėti kiekvienam individualiai, o susirinkę bendraminčiai žmonės nestabdo pamokos tempo. Aišku, mažame žmonių rate ta pati darbo atmosfera, galima sakyti, užburia. Mokytojas gali daug artimiau pažinti žmones, pajuokauti (o tai yra visada svarbu, ypač tiksluosiuose moksluose), sukurti tokią pamoką, į kurią norisi grįžti ir toliau spręsti tas sudėtingas, bet kartu ir įdomias problemas.

ketvirtakursiai

1. Tikslinę pasirinkai jau seniau nei prieš metus. Ar jau pajutai jos suteiktą naudą kitose gyvenimo srityse?

2. Ar siesi savo studijas su matematika?

3. Kokį apie matematikos tikslinę sklandanti mitą (pavyzdžiui tą, kurio bijojai stodama(s) pats(-i)) galėtum paneigti?

4. Kokie darbo mažoje (10-15 žmonių) grupelėje privalumai ir/ar trūkumai?

Į klausimus atsako Tadas Temčinas, 4a

1. Manau, kad ta nauda labai priklauso nuo to, kiek pats įdedi darbo, bet man matematikos tikslinė suteikė platesnį suvokimą apie matematiką, kartu ir apie formalias sistemas apskritai bei loginį-analitinį mąstymą, o tai aš galiu pritaikyti filosofijoje, kuria domiuosi. (Nežinau, ar filosofija - gyvenimo sritis, bet vis tiek).

2. Taip, planuoju studijuoti matematiką ir filosofiją.

3. Jei nesi geras olimpiadininkas - matematikos tikslinė yra ne tau. Tai yra visiška nesąmonė, gal tik pusė mūsų grupės dalyvauja olimpiadose ir dar mažesnė grupė jas laimi. O tie, kurie nedalyvauja, irgi labai sėkmingai mokosi matematikos.

4. Privalumai: gauni daugiau individualaus dėmesio; reikia "taikytis" prie mažiau žmonių, todėl galima greičiau išdėstyti medžiagą ir efektyviau išnaudoti laiką; ne toks formalus santykis su mokytoju (čia dėl požiūrio į dalyką, o ne grupės dydžio). Trūkumai: reikia daug dirbti, bet jei patinka dalykas - tai nėra trūkumas; tikėtina, kad pažymiai bus prastesni, negu jie būtų A lygyje; susirgdamas ir neateidamas į pamokas labai daug praleidi, todėl kartais yra sunku pasivyti, taigi ir sirgdamas turi mokytis.

Į klausimus atsako Mantas Pajarskas, 4b

1. Taip, be jokių abejonių. Mano nuomone, vienas pagrindinių matematikos tikslinės grupės privalumų – universitetinis mokymo ir mokymosi metodas. Tikslinėje grupėje siekiama, jog būtų aiškus ne

vien metodo panaudojimas – mechaniniai įgūdžiai, reikalaujantys praktikos, bet ir pati metodo esmė – kiekvienas teiginys, kuris nėra aksioma, postulat ar apibrėžimas, turi būti įrodytas. Tai be galo naudinga, nes beveik nieko nereikia mokytis mintinai – užtenka prisiminti, pagal kokią logiką tai veikia. Daugiau skiriama dėmesio logikai, pagal kurią sukonstruojamos teoremos ir įrodymai, tad tai leidžia lengviau juos įvaldyti, o prireikus – ir šiek tiek priderinti prie situacijos. Praktiškai šią naudą pajutau, laikydamas Mathematics Aptitude Test (MAT) egzaminą (stojantiesiems į Oxfordo universitetą) – teste mažai standartinių klausimų, kuriems užtektų tik pritaikyti žinomą faktą, svarbiausia – stengtis pastebėti užuominas, pasitelkti logiką ir turimas žinias, ir jas pritaikyti naujoms, nematytoms situacijoms. Be abejo, tikslinėje grupėje suteikiamos labai naudingos ir gerokai platesnės nei A kurso žinios – pirmiausia, turi žymiai daugiau laisvės tą patį uždavinį spręsti keletu skirtingų būdų ir dėl to dažnai lengviau pastebėti paprastesnį sprendimą; tuo įsitikinau sprendždamas informatikos olimpiadų uždavinius, kuriuose dažnai prireikia nestandartinių žinių. Taip pat platesnis kursas naudingas stojant į Didžiosios Britanijos universitetus, nes dėl šiek tiek skirtingų programų nesimokant tikslinėje grupėje gali būti sunkiau išspręsti britiškus uždavinius.

2. Ruošiuosi studijuoti informatiką (Computer Science) – tai gal ir nėra grynoji matematika, tačiau informatikoje, bent jau teoretinėje, matematikos itin daug. Džiaugiuosi turėdamas šiek tiek daugiau žinių,

dėl jų žymiai lengviau skaityti informatikos knygas ir analizuoti algoritmus. Didžioji dalis tikslinės grupės mokinių planuoja stoti į Kembridžo, Oxfordo ar kitus garsius universitetus ir dauguma renkasi specialybes, susijusias su matematika – informatiką, ekonomiką, gamtos mokslus ar grynąją matematiką.

3. Nežinau, greičiausiai tai būtų mitai, jog matematikos tikslinėje nėra merginų (paneigta empiriškai, yra net 3), taip pat, jog reikia labai daug dirbti ir jog čia vieta tik matematikos olimpiadininkams. Dirbti reikia ne labai daug, o tik nemažai, ir labiau ne daug, o sistemingai – pirmiausia, mažai nuobodžių, standartinių uždavinių, todėl žymiai įdomiau juos spręsti, nes tarp jų atsiranda nedidelių iššūkių. Taip pat svarbu, jog beveik nebūna laikotarpio, kai susikaupia daug darbo – mokomės sistemingai ir metodiškai. Tikslinę grupę ištis renka matematikos olimpiadininkai, tačiau jočiu būdu ne vien jie – nemažai žmonių gerai mokėsi tik įprastą kursą, olimpiadiniai pasiekimai – tikrai ne būtinybė, verčiau malonus priedas.

4. Nors pamokos eiga mažoje grupelėje ar pilnoje klasėje iš esmės nesiskiria, bet mažas žmonių kiekis patogus tuo, jog žymiai daugiau laiko galima pasikalbėti su mokytoju akis į akį – beveik kiekvieną pamoką lieka laiko individualiai aptarti namų darbus ar netgi su kursu nesusijusius, internete rastus uždavi-

nus. Maža grupelė taip pat reiškia, jog joje susirinko šiek tiek labiau matematiką mėgstantys žmonės, tad kai kuriuos įrodymus galima paaiškinti greičiau ar leisti daugiau pasidomėti namie, taigi šitaip sutaupoma laiko ir galima daugiau išmokyti. Galų gale, nedidelėje grupelėje visi žymiai geriau vieni kitus pažįsta, tad atsiranda tam tikras bendrumo jausmas ir dirbti smagiau.

Į klausimus atsako Dalia Tamulytė, 4a

1. Na, kitose gyvenimo srityse šio mokslo turbūt ne labai pritaikysi, bet, tarkime, gamtos mokslams tikrai padeda. Taip pat neabejotina nauda olimpiadoms, kadangi tenka ir tokio tipo uždavinių paspręsti, gaunam daug teorijos. Dar padeda pasiruošti stojimui į aukšto lygio universitetus.

2. Greičiausiai.

3. Kad labai krenta pažymių vidurkis; kad moterims ten nėra ką veikti.

4. Privalumai - daugiau individualaus bendravimo, mokytojas stengiasi, kad visi gerai suprastų einamą temą. Trūkumai - turbūt sunkiau išsisukti, kai nesupranti/nepasiruošęs pamokai, bet anoks čia trūkumas... Apskritai, kuo mažesnė grupė, tuo geriau, mano nuomone.

kartą amerikoje, arba Dviejų liceistų patirtys svajonių šalyje

Gytis - penktas iš kairės. Nuotrauka iš asmeninio archyvo

Amerika (JAV) – šiuolaikinės kultūros židiny, kurį daugelis svajoja vieną dieną aplankyti. Kalbiname GYTĮ ČINČIŲ, 3a klasės mokinį, kuris pagal mainų programą ExCEL vienerius mokslo metus praleido Jungtinėse Amerikos Valstijose ir savo išpūdžius pasakoja 3b klasės mokinė JORŪNĖ LINKEVIČIŪTĖ, tuo pat metu JAV besimokiusi pagal ASSIST mainų programą.

– Gyti, kiek laiko praleidai JAV? Kokioje valstijoje gyvenai?

– Maždaug dešimt mėnesių, nuo 2012 m. rugpjūčio iki 2013 m. birželio. Gyvenau Misūrijoje, nors su pačia programa ir su šeima teko aplankyti nemažai kitų valstijų.

– Koks buvo pirmasis išpūdis atvykus į šalį? Kas pasitiko oro uoste ir kokia pasirodė naujoji šeima?

– Nusileidus pasitiko šeima: tėtis Michael, mama Carolyn, broliai Stuart, James ir Ben, se-

suo Hannah. Visi buvo labai draugiški, šnekūs, klausinėjo apie mano šalį, pasakojo apie saviškę ir kas manęs joje laukia. Tiesa, labai patiko tai, kad važiuojame ne tiesiai namo, o į jų vasarnamį. Jaučiau, kad labai šauniai praleisiu laiką.

– Kaip sekėsi pirmosiomis dienomis mokykloje? Amerikiečiai – draugiški žmonės? Kokiomis būdo savybėmis jie išsiskiria iš kitų pasaulio tautų?

– Gerai sekėsi. Amerikiečiai išsiskiria draugiškumu. Kadangi aš buvau bene vienintelis užsienietis, o mokykla buvo nedidelė, visi mane

jau žinojo, nes buvo girdėję, kad tarp mokinių yra nevietinis. Kas dieną sulaukdavau daug klausimų – žmonėms buvo įdomu sužinoti, koks gyvenimas Lietuvoje. Buvau svetingai priimtas ir džiaugiausi naujais draugais, iš kurių geriausias buvo brolis, šeimos, kurioje gyvenau, jaunėlis sūnus Benas. Ką gerai pamenu, tai, kad amerikiečiai daug šypsosi vieni kitiems – ir lietuviams dažniau šypsotis nepakenktų.

– Su kokiomis problemomis susidūrei per mokslo metus? Ar amerikiečių švietimo sistema geresnė už lietuvių? Kokie esminiai skirtumai?

– Didelių problemų nekilo. Namų darbų ten daug, bet, kaip ir patys mokslai, jie gana lengvi. Amerikiečių problema, manau, ta, kad viskas ten labai nesuvienodinta – problematiška ne vien tai, kad tarp valstijų švietimo sistemų yra didelių skirtumų, bet tai, kad ir vienoje valstijoje per du kilometrus viena nuo kitos esančios mokyklos gali skirtis kaip diena ir naktis. Pirmoji mokykla, kurioje mokiausi, buvo gana silpna akademiniu požiūriu, todėl po keleto mėnesių perėjau į kitą, privačią katalikišką berniukų mokyklą. Ten situacija šiek tiek geresnė, bet palyginus su Lietuvos mokyklomis, su licėjumi, tai ką galiu pasakyti – mūsų šalyje moko geriau. Kas patiko ten ir kas galbūt nepakenktų ir lietuvių mokyklose – savanoriavimas. TB turi CAS (Creativity, Action, Service – kūryba, sportas, socialinis darbas), bet nacionalinėje programoje be socialinių valandų daugiau papildomai mokiniai nieko neveikia. Daugeliui trūksta motyvacijos, o papildomas paskatinimas savanoriauti dar mokantis, manau, padėtų ugdyti pilietišką ir atsakingą jaunimą.

– Ar teko sutikti žmonių, kurie Tau paliko didelį įspūdį?

– Sesuo iš mano šeimos buvo įdomi ir protinga, daugiau nedaug kas, nes ten šiek tiek kitokia kultūra, „popsinė“. Galbūt todėl labai gero įspūdžio daugelis jaunuolių man nepaliko, nors išimčių buvo.

– Ar pati mainų programa ir laikas, praleistas Amerikoje, padėjo apsispręsti, ką nori

veikti ateityje?

– Dar prieš išvažiuodamas buvau nusprendęs, kad noriu studijuoti ekonomiką, ir požiūris iki šiol nepasikeitė.

– Ar esi patenkintas savo patirtimi su ExCEL mainų programa ir ar rekomenduotum mainus išbandyti kitiems? Ar užaugęs planuoji grįžti į Ameriką studijuoti, galbūt gyventi ir dirbti?

– Esu patenkintas ir rekomenduočiau, nes patirtis tikrai įdomi vien dėl to, kad pamatai, koks kasdienis žmonių gyvenimas už Lietuvos sienų. Tačiau grįžti neplanuoju, o gyventi Jungtinėse Valstijose, tiesą pasakius, nenorėčiau.

– Ar konkursas stipendijai laimėti buvo labai sunkus? Ką patartum liceistams, kurie bandys dalyvauti panašiuose konkursuose?

– Nepasakyčiau, kad buvo labai sunku. Reikėjo išlaikyti kelis testus, parašyti keletą rašinių ir sudalyvauti interviu. Daugeliui pakišo koją anglų kalbos žinios. Svarbiausia, manau, būti savimi ir stengtis nesijaudinti interviu metu. Jei kyla kažkokių klausimų apie mano laiką, praleistą Amerikoje, ar patį atrankos procesą, tai mielai į juos atsakysiu ir pagelbėsiu, kuo galėsiu. Galite pasigauti mane mokykloje arba parašyti per Facebook.

Mainai – puki proga pažinti ne tik kitas kultūras bei religijas, bet ir patį save. Juo labiau, kad Jūsų avantiūras užsienyje gali apmokėti įvairūs fondai ir organizacijos. Konkursai, tokie kaip ASSIST ar ExCEL, tik ir laukia gabių jaunų žmonių, kad galėtų prisidėti prie jų tobulėjimo. Tad jeigu jauti, kad gyvenimas darosi kiek monotoniškas ir norėtum patirti ką nors naujo ir įsimintino, sek naujienas ir išbandyk savo jėgas!

Apie savo patirtis JAV pasakoja ir 3b klasės mokinė JORŪNĖ LINKEVIČIŪTĖ:

Jei man kas nors prieš dvejus metus būtų pasakęs, jog greitai turėsiu galimybę pagyventi JAV, būčiau tik lengvai nusijuokusi. Amerika tuo metu man, kaip ir daugeliui, atrodė nepasiekiamas svajonė, egzotiškas kraštas, pilnas nutukusių žmonių, iki pamišimo savo šalimi besididžiuojančių patriotų bei liūdnei pagarsėjusių gangsterių. Visgi kad ir kaip banaliai tai skambėtų, gyvenimas nenusipėjamas ir aš per laimingą atsitiktinumą buvau supažindinta su tarptautine mainų programa ASSIST, skiriančia stipendijas Lietuvos dešimtokams, norintiems metus pagyventi Amerikoje ir mokytis prestižinėje privačioje mokykloje.

Po nesibaigiančių dokumentų pildymo, rekomendacijų rinkimo, anglų kalbos testo, interviu bei ilgo laukimo proceso gavau laišką, jog esu atrinkta vykti į tą išsvajotąjį, mitais apipintą žemyną už Atlanto. Po išankstinio džiaugsmo apėmė lengva nežinomybės baimė, suvokimas, kad važiuoju į visiškai svetimą šalį, užklupo abejonės, ar gebėsiu būti savarankiška, ar nepalūšiu, ar nepradėsiu ilgėtis namų, ar gerai sutarsiu su naująja šeima ... Visų šių klausimų kamuojama įlipau į lėktuvą ir po keturiolikos valandų nerimąstingo laukimo jau buvau mažo Toledo miestelio oro uoste, kuriame manęs laukė naujoji šeima – tėvas Brian, mama Lisa, beveik vienmetė sesuo Sarah, dvylikmetis brolis Aidan bei devynmetis Nathan. Buvau pasitikta išties svetingai, pakeičiau naujuosius namus užsukome į mokyklą, miestelio centrą. Toledo – Ohajo valstijoje esantis nedidelis miestas, anksčiau garsėjęs stiklo bei automobilių gamyba.

Mokykla, kurią lankiau, buvo privati ir skirta įvairaus amžiaus mokiniams – nuo keturmečių iki aštuoniolikmečių. Kiekvieną rytą į mokyklą važiuodavome automobiliu. Buvo kiek neįprasta, kad visame mieste, išskyrus mokyklinius autobusus, beveik nesinaudojama viešoju transportu, jis laikomas nesaugiu. Kadangi atstumai tarp vietovių buvo dideli ir pėstute kažkur nueiti nebuvo įmanoma, visi privalejo turėti nuosavą transporto priemonę.

Naujoje mokykloje iškart nustebino žmonių draugiškumas – nuo pat pirmos dienos buvau sutikta palankiai,

mokiniai nuolat šypsojosi, klausinėjo apie Lietuvą, Visgi buvo nedrąsu iškart įsilieti į amerikiečių gretas, jaučiau kalbos barjerą, sunkiai sekėsi išreikšti savo mintis, tad lavinti bendravimo įgūdžius pradėjau nuo pokalbių su daug kuklesniais kinais. Deja, turiu patvirtinti, kad daugelis stereotipų apie kinų tėvų griežtumą, jų nuolatinį spaudimą gerai mokytis yra tiesa. Kadangi mano mokykloje buvo daug kinų, jie visi būrėsi į bendruomenes, kuriose kalbėjo vien kiniškai, nematydami reikalo geriau pramokti anglų kalbos. Taip pat Amerikoje man, kaip žmogui iš vienos rasės tautos, pirmąkart teko susidurti su rasizmo problema – vis dar skaudžiai jaučiama kruvina istorijos dėmė šiuolaikiniame pasaulyje.

Kalbant apie pačią mokyklą ir mokymosi sistemą, verta paminėti, kad tvarka žymiai skiriasi nuo tos, kuri įprasta Lietuvoje. Pavyzdžiui, Amerikoje nebuvo tokio dalyko, kaip skirstymas į klases pagal raides – visas kursas buvo lyg viena didelė klasė. Gimnazijoje dažniausiai pasirenkami šeši mokomieji dalykai. Visos pamokos vykdavo kiekvieną dieną ir trukdavo 50 minučių, tarp pamokų būdavo 5 minučių pertrauka, kad spėtume susidėti daiktus ir nueiti į kitą kabinetą. Po trijų pamokų vykdavo visų mokinių susirinkimas didžiojoje salėje, kurio metu būdavo skaitomi pranešimai, naujienos. Amerikoje mane maloniai nustebino ypač glaudus mo-

Jorūnė centre. Nuotraukos iš asmeninio archyvo

kytojų ir mokinių ryšys, pamokose vyraujantis neoficialus bendravimo tonas, šilta atmosfera. Pamokos vykdavo ne tik su mano kurso mokiniais, bet maišytai, tad galėjau pabendrauti ir su devintokais, ir su dvyliktokais.

Pirmas išpūdis apie pačius amerikiečius buvo toks, kad jie daugiau ar mažiau pakvaišę naivuoliai. Bent jau jų požiūris į pasaulį pasirodė kažkoks per daug teigiamas. Nei vienas nebuvo paveiktas pesimizmo, visi nuolat šypsojosi, mokėjo džiaugtis mažais, nesvarbiais dalykais. Taip pat mane maloniai nustebino tai, kad visi mano sutikti amerikiečiai buvo labai išsilavinę: visi iki vieno žinojo, kur yra Lietuva, vis paklausdavo apie Lietuvos istoriją. Prieš išvykdamas net nesusimąstiau apie tai, kokia didžiulė atsakomybė krenta ant mano pečių – juk aš buvau vienintelis amerikiečių ryšys su Lietuva, vienintelis jų pažįstamas žmogus, alsuojantis Lietuvos kultūra, jos tradicijomis, istorija. Visa tai vertė atsigręžti į savo šalį, permąstyti jos istoriją.

Dar vienas stereotipas, kurį pavyko paneigti, buvo tas, kad amerikiečiai pakvaišę dėl greito maisto užkandinių. Atvirkščiai, bent jau mano mokykloje užuot valgę nesveiką maistą, mokiniai po pamokų važiuodavo į jaukias kavines išgerti kavos ar suvalgyti prancūzišką ragelį. Taip pat mano mokykla skatino užsiimti sportu, siūlė įvairias sporto šakas – lauko tenisą, golfą, bėgimą, lakrosą, futbolą, šokių. Pati turėjau galimybę pabūti palaikymo komandos šokėja bei žaisti lakrosą (tai sportas, kurio metu reikia su specialia lazda gaudyti kamuoliuką ir stengtis pataikyti jį į vartus). Taip pat mokykloje buvo labai populiarius teatrus. Kiekvienais metais pastatomi du ar trys spektakliai, bent

vienas iš jų yra miuziklas. Vaidinau dviejuose spektakliuose, iš jų liko tik šilčiausi atsiminimai: sunkios, bet atsiperkančios repeticijos, ypač paskutinė savaitė, kurios metu mokyklą palikdavome 9-10 valandą vakaro, taip pat tas nenusakomas jausmas užlipus ant scenos, pamatant, kiek daug žmonių susirinko pažiūrėti spektaklio. Per metus įvykdavo du svarbiausi šokių renginiai – mokslo metų pradžioje vykstantis „Homecoming“ ir svarbesnis bei puošnesnis šokių vakaras, vykstantis mokslo metų pabaigoje – „Prom“. Būtent pastarojo merginos laukia visus metus, kad pagaliau galėtų išsipuošti ilgiausiomis suknelėmis. Po šių renginių dažniausiai grupelės žmonių persikelia į kieno nors namus, kuriuose jaukiai sėdima lauke, uždegamas laužas ir kepami zefyrai.

Taigi jau grįžusi ir pakankamai ilgai pagyvenusi Lietuvoje, galiu pasakyti, kad praleistų metų Amerikoje absoliučiai nesigailiu. Atvirkščiai, tikiu, kad grįžau pasikeitusi – savarankiškesnė, tolerantiškesnė, imlesnė naujoms kultūroms. Dabar žvelgdama į Ameriką, nebematau svetimo, nepažinto krašto, apipinto legendomis. Puikiai suprantu, kad visoje Amerikoje žmonės yra labai skirtingi: kiekviena valstija diktuoja savo tradicijas, papročius, žmonių charakterius. Man teko paragauti vidurio rytuose gyvenančios privačios mokyklos mokinės gyvenimo, kuris, esu tikra, skiriasi nuo gyvenimo pietinėje pakrantėje ar netgi visai šalia esančioje valstijoje. Visgi esu linkusi tikėti, jog bent iš dalies man pavyko šią šalį prisijaukinti, nebe teoriškai, o praktiškai prisiliesti prie to amerikietiško gyvenimo, taip pat susipažinti su žmonėmis, kurių mąstymas skyrėsi nuo manojo. Tai žmonės, kurie, žvelgdami

į tą patį pasaulį, matė skirtingus dalykus, skirtingas problemas; būdama Lietuvoje niekada nesusimąstydavau apie terorizmo ar per didelio ginklų prieinamumo grėsmę – tas problemas, kurios šiuo metu ypač aktualios Amerikos gyventojams. Taip pat išvykimas į svečią šalį privertė labiau branginti gimtąją Lietuvą, pažvelgti į ją iš didžiulės kitos šalies perspektyvos. Manau, kad visi bent kartą gyvenime turi išlipti iš savo komforto zonos ir pagyventi svetimoje šalyje, kultūroje – neišsivaizduojate, kiek daug tai duoda!

p ar ne p

TADAS TEMČINAS – licėjaus ketvirtakursis, svajojantis Oksforde studijuoti filosofiją ir matematiką. Nuo pat pirmosios gimnazijos klasės aktyviai dalyvavęs mokyklos bendruomenės veikloje, šiais metais pradėjo naują užklausinę veiklą – filosofinius susitikimus.

– **Kas yra filosofija?**

– Tai, kas lieka iš kultūros aibės atėmus visus jos segmentus. Tai visi klausimai, į kuriuos visuomenė niekada neturės atsakymo. Pavyzdžiui, mes gyvename ir kiekvienas darome prielaidą, kad visi turi mintis. Džonas Stiuartas Milis sako, kad jei jis turi mintis, tai ir kiti turi mintis. Milis remiasi indukcija, kuri turi tik vieną pavyzdį. O jis negali gauti kito pavyzdžio, nes neturi tiesioginio priėjimo prie bet kurio kito žmogaus minčių. Čia tas pats, kaip paimti vieną knygą ir

patvirtinti jų esmę. Tačiau tais laikais dar nebuvo suformuluota, kas yra mokslas, o kas – filosofija. Tai dabar mes sakome, kad kažkuriais metas atsiskyrė fizika, bet tuo metu niekas apie tai nekalbėjo ir negalvojo.

– **Kaip prasidėjo tavo domėjimasis filosofija?**

– Per literatūros pamokas nagrinėdavome kūrinis, reikėdavo rasti pagrindinę mintį, kuri dažniausiai būdavo kažkokia „gyvenimiška tiesa“. Mokytojas Jankauskas pasakojo apie idėjas, per

„**Būti ar nebūti**“ yra teiginys,
kuris, pasak teiginių logikos,
visą laik bus teisingas. Čia
nėra jokie klausimo.

pasakyti, kad šita ir visos pasaulio knygos turi tokių pačių bruožų, net jei gyvenime nesi matęs jokios kitos knygos.

– **Iš kur gimsta pasakymas: „Filosofija – mokslų motina“?**

– Istorijos atžvilgiu, viskas (filosofija ir mokslas) prasidėjo apie šeštą-septintą amžių prieš Kristų nuo Talio iš Mileto. Tada filosofija ir matematika egzistavo atskirai. Tačiau vėliau filosofijoje prasidėjo mąstymai, tarkim, apie fiziką (tai, ką mes dabar vadiname fizika) – Archimedo jėgą ir taip toliau. Žmonės pastebėjo, kad į šiuos klausimus galima rasti objektyvių atsakymų ir panaudoti juos praktikoje, todėl tie klausimai tapo nebe filosofiniais, į kuriuos tikslaus atsakymo nėra, o moksliniais, į kuriuos galima konkrečiai ir, atrodytų, neginčijamai atsakyti, bandymais

kurias norėta perteikti meną. Per etikos pamokas kalbėdavome, diskutuodavome įdomiomis temomis. Skaičiau knygas,ėjau į teatrą, formulavau pagrindines mintis, kėliau sau klausimus. Labai aktyviai „vartoju“ meną – taip pradėjau galvoti ir mąstyti.

Vieną dieną draugė man pasakė: „Žodis kartu yra ir tiesa, ir melas.“ Aš pasipiktinau. Buvau loginio mąstymo žmogus, supykau ir pasakau jai, kad negali žodis būti kartu ir tiesa, ir melas. Bandžiau pagrįsti elementaria logika – A ir ne A negali būti lygūs. Vėliau nuėjau pas mokytoją E. Šidlauską ir paklausiau, kaip taip gali būti? Mokytojas man pasiūlė paskaityti Vitgenšteiną (Liudvigas Vitgenšteinas – filosofas). Paskaičiau, patiko, taip ir „užsikabinau“. Šią knygą perskaičiau dešimtos klasės pavasarį. Visko, aišku,

nesupratau. Bet ir dabar dar ne viską suprantu.

– **O kuo tave, matematiką, sužavėjo filosofija?**

– Matematika ir filosofija yra labai panašios. Pavyzdžiui, logika yra labai svarbi abiejose srityse, abi disciplinos ja remiasi. Matematikoje iškeliamos aksiomos, „neginčijamos tiesos“, ir ieškoma loginių išvadų iš aksiominių tiesų. O man labiausiai patinkančioje analitinėje filosofijoje veikia tas pats principas, tik ten jokių bendrai priimtų aksiomų nėra, o iškeliamos prielaidos ir žiūrima, ką iš to galima išvesti. Žinoma, yra įvairių nežymių skirtumų, tačiau mane labiausiai žavi bendrumas.

– **Kodėl pasirinkai šias jungtines studijas?**

– Aš neturiu tiek laiko ir pinigų, kad galėčiau sau leisti studijuoti kiekvieną atskirai. Užtrukčiau dvigubai ilgiau besigindamas bakalaurą. Be to, laikas, kuris būtų skirtas matematikos taikymams, yra skiriamas filosofijai ir logikai, daugiausia matematikos filosofijai. Būtų truputį nuobodu studijuoti abu dalykus atskirai.

– **Kuo labiausiai domiesi? Kokie filosofiniai darbai tave labiausiai paveikė?**

– Mane veikia viskas, bet labiausiai intriguoja analitiniai filosofai. Dabar esu dar yra tik pradžioje, iki galo analitinės filosofijos idėjų dar negaliu suprasti, nes tik neseniai pradėjau mokytis logikos. O pačioje analitinėje filosofijoje dažnai reikalaujama daug logikos žinių.

– **Kas yra analitinė filosofija?**

– Yra dvi filosofijos mokyklos. Du šiuolaikinio filosofavimo būdai atsakyti į tą patį klausimą – analitinis ir kontinentinis. Analitinė filosofija veikia tokiu principu: iškeliamos prielaidos, jos pagrindžiamos argumentais. Dažniausiai stengiamasi logiškai ir argumentuotai išdėstyti savo mintis ir padaryti (arba nepadaryti) išvadas. Viskas yra konkretu, įrodoma per apibrėžimus. Labai panašu į tikslųjį mokslą.

Kontinentinė filosofija yra laisvesnė, gal net per laisva. Tai yra labai abstrakti sritis – filosofai gali

išsigalvoti įvairių sąvokų ir jų nepaaiškinti. Kontinentinė filosofija yra neaiški, gali nueiti net į mistiką. Daug kas kontinentinę filosofiją vadina „sapalionėm“. Mano manymu akademinė filosofija turėtų būti labiau analitinė, tikslesnė.

– **Kaip mokaisi filosofijos?**

– Ką reiškia mokytis filosofijos? Jos neišmokstama. Galima išmokti matematikos, bet jei moki spręsti kažkokias lygtis, nereiškia, kad esi matematikas. Tas pats su filosofija – jei žinai kažkokias idėjas, nereiškia, kad esi filosofas. Iš esmės skaitau, diskutuoju su kitais skaitančiais. Olimpiadoje yra filosofinės esė rašymas, tai rašau.

– **Ką tau duoda olimpiados?**

– Tai yra stimulus domėtis, veikti. Aš nerašyčiau, jei ne olimpiados, o dabar prieš rašydamas turiu paskaityti ir taip daugiau sužinau, tai provokuoja mąstymą. Pasaulinėje olimpiadoje didžiausią įspūdį man paliko tai, kad susitikau su labai intelektualiais žmonėmis, kurie domisi tuo pačiu. Toks bendravimas, kai galima be tabu šnekėti su įvairiais žmonėmis iš viso pasaulio, man labai patinka.

nuotrauka iš asmeninio archyvo

– **O kaip atsirado filosofų būrelis licėjuje?**

– Man labiau patinka žodis „susitikimai“ nei „būrelis“. O labiausiai įkvėpė Igno Rubiko rengiami susitikimai-diskusijos. Jie vyko, aišku, neformalioje aplinkoje, bet buvo remiamasi Sokrato bendruomenės (Socrate's society) modeliu, kai yra pristatoma tema, o tada ta tema vyksta diskusija. Įvyko keli susitikimai ir man jie labai patiko, atsirado daug motyvacijos ir pagalvojau, kad ir licėjuje galima būtų rengti tokias diskusijas, paskatinti žmones domėtis filosofija. Pasikalbėjau su Tadu Kriščiūnu ir nusprendėme, kad mokyklai seniai reikėjo tokio tipo diskusijų. Taip ir pradėjome susitikti ir diskutuoti.

– **Bet ar tai nėra skirta tik siauram žmonių ratui, tik tiems, kurie suvokia filosofiją?**

„*Galima išmokti matematikos, bet jei moki spręsti kažkokias lygtis, nereikia, kad esi matematikas. Tas pats su filosofija – jei žinai kažkokias idėjas, nereikia, kad esi filosofas.*“

– Ne. Žinoma, yra tokių, kurie ateina ir tyli. Kai ateina Oksfordo studentai, yra pakankamai sunku diskutuoti. Tačiau licėjuje yra kiek ramiau. Jei gu nori mokytis, tai eini ir mokaisi – diskutuoji. Ateini tam, kad išmoktum. Pirmą kartą patyli, antrą kartą patyli, o trečią kartą kažką pasakysi.

– **Koks yra tavo filosofo idealas? Ar jis turi būti įžvalgus?**

– Yra visokių filosofų. Gali būti įžvalgus filosofas ir labai riboti gyvenimą – sakyti, kad tik filosofija yra vienintelis grynas mokslas, o tai yra iškėlimas. Šiuolaikinėje visuomenėje toks iškėlimas yra didžiausia kvailystė.

– **Ar galima sakyti, kad filosofija tyrinėja pasaulį, todėl privalai būti įžvalgus visur?**

– Iš dalies galima taip sakyti. Visiems atrodo, kad filosofijoje daug romantikos, bet jos nėra tiek, kiek atrodo; teatre tas pats – atrodo, suvaidinti Hamletą labai romantiška, bet, kai ateini, pama-

tai, kad iš tikrųjų romantikos yra labai mažai. Filosofijoje irgi, rodos, kad atsisėsi, pamąstysi ir pakeisi pasaulį. Ne, taip nėra.

– **Ar filosofija padeda tobulėti kaip asmeniui?**

– Jeigu tu esi idealus filosofas-romantikas, tas „filosofas is didžiosios raidės“, ne amatininkas (tokių irgi pasitaiko), taip, padeda. Mąstai apie daugelį dalykų, apie kuriuos nepagalvotom, įgauni kritinį, loginį mąstymą, įžvalgumą, pradedi daugiau suprasti gyvenimą. Bet naivu taip manyti.

– **Galima sakyti, kad filosofiją atradai per teatrą. Kodėl jo atsisakei?**

– Aš neatsisakiau teatro, savanoriauju teatre, einu į spektaklius, tai man patinka. Bet teatre sunku,

tai yra sudėtingas kelias. Aktorius sunkiai sukuria šeimą, jis turi morališkai ir fiziškai aukotis dėl savo darbo. Arba nieko nevalgai ir kuri „tikrąjį“ meną, arba parduodi save ir eini į televiziją. Nežinau, ar galėčiau tai padaryti. Aktorius pastoviai turi save dirginti, turi perteikti tai, kas yra jausminga. Teatre privalai būti jausmingas. Dvasinė harmonija teatre yra blogai, nes sedėtum ir būtum laimingas, kaip Dalai Lama ar Buda, nieko neparodytum, neperteiktum.

– **Ir, galiausiai, būti ar nebūti?**

– Išverskime į anglų kalbą – „to be or not to be“. Pažiūrėję iš loginės pusės, tarkime, kad „to be“ yra teiginys teiginių logikoje, pažymėkime p raide. Tuomet sakinį būtų galima išversti į „p arba ne p“. Taigi „būti ar nebūti“ yra teiginys, kuris, pasak teiginių logikos, visą laik bus teisingas. Čia nėra jokio klausimo. (juokiasi)

1... 2... 3... Mokslas!

arba Futbolas licėjuje ir už jo ribų

Kai žiema dar nebuvo pasibeldusi į mūsų langus, sniego pusnys nepūpsėjo lauke, o šaltis nestingdė kaulų, liceistai žaidė ne tik stalo futbolą, bet ir gainiojo kamuolį stadione. Šiomet licėjaus rinktinei pavyko iškovoti garbingą trečiąją vietą Vilniaus miesto mokyklų turnyre. Komandos nariai sutiko atsakyti į keletą klausimų, tarp jų ir kapitonas AUGUSTINAS MANIUŠIS, pasidalino savo nuomone ir įžvalgomis.

Kada susidomėjai futbolu?

Matas Jakubėlis: „Futbolu susidomėjau pradinėje mokykloje. Dažnai lauke žaisdavau su draugais krepšinį arba futbolą, tačiau futbolas man visuomet atrodė įdomesnis. Pamenu, kai būdamas maždaug dešimties metų išstariau žodžius: „Aš myliu futbolą.“ Matyt, ir neklydau. Tada supratau, jog ši sporto šaka tikrai verta dėmesio. Būdamas trečioje klasėje įtikinau bendraklasius išbandyti treniruotes, nes vienas bijojau pradėti lankyti. Nuėjęs pamėginti vieną kartą, treniruojuosi iki šiol.“

Danius Bačkis: „Susidomėjau nuo pat mažens, nes mano tėtis žaidė futbolą ir labai juo domisi.“

Augustinas Maniušis: „Tikriausiai žaisti pradėjau anksčiau nei domėtis, nes buvau ketverių. Visos futbolo naujienos ir nauji manevrai apsiribojo kiemo draugų pasakojimais ir Čempionų lygos žiūrėjimu per televiziją. Tačiau susidomėjimas augo labai greitai, kaip įprasta vaikui, ir niekaip nesustoja iki šiol.“

Ar atsimeni pirmas rungtynes, kurias stebėjai?

Rytis Urbanavičius: „Taip, tai buvo Lietuvos rinktinės rungtynės su Bosnija ir Hercegovina.“

Kostas Strielkūnas: „Tikrai ne, tai buvo per daug seniai, kai buvau dvejų ar trejų metų.“

Danius: „Taip, atsimenu, tai buvo „PSG“ – „Caen“ rungtynės ir „PSG“ laimėjo 4:2.“ (šypsosi)

Augustinas: „Pačios pirmos matytos rungtynės buvo Madrido „Real“ – Romos „Roma“ su gyva „Los Blancos“ legenda Raul. O pirmosios gyvai stebėtos rungtynės buvo, kai treneris visą komandą nusivedė į Vilniaus „Žalgirio“ varžybas, vykusias dar padoriai atrodančiame „Žalgirio“ stadione.“

Kaip tave palaiko šeima? Ar kas nors joje žaidžia, domisi futbolu?

Kostas: „Mama siūlo mesti, tėtis siūlo toliau žaisti, jis labai domisi futbolu, beveik visą savaitgalį su juo žiūrim visokias varžybas.“

Matas: „Mano šeima, matyt, pati geriausia, kokia tik galėtų būti – ji niekada nepraleidžia nei vienerių varžybų. Net jei ir nesiseka, palaiko ir per kiekvienas rungtynes išgirstu tėvų paskatinimus. Mažasis broliukas domisi futbolu, net sirgdamas prašo tėvų, jog jį nuvežtų pasportuoti. Ateidamas į jo treniruotes, matau jo akyse sportinį pyktį ir norą įmušti kuo daugiau įvarčių; tikrai tikiu, kad jis bus puikus puolėjas.“

Augustinas: Šeimoje niekas nežaidžia, nebuvau vienas iš tų vaikų komandoje, kuriuos prievarta vedė tėvai. Pats rodžiau iniciatyvą ir, svarbiausia, didelį norą. O tėvai palaikė: vežiojo į treniruotes, vaikščiojo į varžybas ir Kalėdoms

dovanojo naujausius futbolo kamuolius.“

Kokia tavo mėgstamiausia sporto šaka be futbolo?

Kostas: „Krepšinis.“

Matas: „Greičiausiai tinklinis, nes, mano nuomone, vasara ir tinklinis yra du neatskiriami dalykai.“

Danius: „Tennisas.“

Justas Lasickas: „Be futbolo negalėčiau išskirti dar vienos sporto šakos, domiuosi daug kuo.“

Kokia tavo pozicija komandoje?

Rytis: „Gynėjas.“

Kostas: „Krašto saugas arba puolėjas.“

Matas: „Gynėjas, tačiau dažnai tenka žaisti saugo pozicijoje.“

Danius: „Esu krašto saugas, o tai reiškia, kad aš turiu ir gintis, ir mušti įvarčius.“

Justas: „Puolėjas.“

Augustinas: „Centro arba atraminis saugas, čia jaučiuosi geriausiai. Tačiau yra tekę nemažai žaisti krašto saugu bei puolėju.“

Ar turi autoritetą, idealą? Kas jis?

Rytis: „Augustinas Maniušis. Jis kaip autoritetas - ir įkvepia, ir motyvuoja.“

Matas: Taip, tai mano tėtis.

Danius: Turiu, tai yra Zinedine Zidane, laikomas vienu geriausių visų laikų žaidėjų, jis yra geriausias visų laikų Prancūzijos futbolininkas.

Koks sportininkas tave įkvepia ir motyvuoja?

Matas: Manychiau Messi, kadangi jo žaidimas subtilus ir neįprastas. Mane žavi jo technika, smūgis, greitis.

Justas: Mane sportuoti labai įkvepia treneris

Mindaugas Čepas (jo darbas su žaidėjais, pasiaukojimas).

Kokia tavo mėgstamiausia futbolo komanda ir žaidėjas?

Rytis: „Chelsea“. Frank Lampard.

Kostas: Komanda – Londono „Chelsea“, o žaidėjas – Didier Droga. Jis - mano idealas, kuris įkvepia.

Matas: Gal ir nuskambės keistai, tačiau mano mėgstamiausia futbolo komanda yra ta, kurioje pats žaidžiu. Neturiu paties mėgstamiausio žaidėjo, manau, kiekvienas futbolininkas išsiskiria savais gebėjimais.

Danius: Nuo pat vaikystės palaikau „PSG“ (čia Paryžiaus komanda), nes tėtis jos ištikimas gerbėjas ir pats gimiau Paryžiuje (juokiasi).

Justas: Nuo vaikystės mėgstamiausia futbolo komanda buvo „FC Liverpool“ (dėl savo gerbėjų ir nuostabių tradicijų).

Augustinas: Vienareikšmiškai „FC Barcelona“ nuo pat pirmųjų Kluivert marškinėlių, o mėgstamiausias žaidėjas – Ronaldinho, kuriam kiekviena akimirka praleista aikštelėje buvo malonumas.

Kas yra svarbiausia geram žaidėjui?

Rytis: Koncentracija ir užsispyrimas.

Kostas: Tikėjimas savimi.

Matas: Psichologinis ir fizinis pasirengimas.

Danius: Priklauso nuo pozicijos, bet turbūt technika, greitis ir noras laimėti!

Justas: Geram žaidėjui labai svarbu nuolat tobulėti, nesustoti ir visada siekti savo tikslo.

Augustinas: Priklauso iš kieno pusės žiūrėti: merginoms – išvaizda, žiūrovams – įmuštų įvarčių skaičius arba efektingi manevrai, Lietuvos jaunimo rinktinių treneriams – fiziniai duomenys, mano požiūriu – greitas mąstymas, ryžtas bei disciplina.

Kas sunkiausia žaidžiant futbolą?

Rytis: Man asmeniškai valdyti emocijas aikštėje.

Kostas: Bėgioti be kamuolio, kai jį kontroliuoja priešininkų komanda.

Matas: Sunkiausia žaidžiant futbolą yra pasiduoti, tačiau kartais ir pralaimėjimai turi savų plusų.

Justas: Žaidžiant futbolą sunkiausia numatyti viską vienu ėjimu į priekį. Turi stebėti varžovų ir savo komandos draugų judesius ir dar prieš gaudamas kamuolį žinoti, ką su juo darysi toliau.

Kaip jautiesi, kai negali žaisti rungtynėse ir reikia tenkintis žiūrovo vaidmeniu?

Rytis: Būna liūdna, nes futbolas – mėgstamiausia mano sporto šaka, visada norisi žaisti.

Danius: Labai blogas jausmas, nes norisi padėti komandai laimėti, bet nieko negali padaryti.

Augustinas: Žinoma, sunku tik žiūrėti, norisi padėti aikštėje esantiems komandos draugams, bet greitai užsimiršti dėl užplūdusių emocijų

Ar žaidi už mokyklos ribų? Kur žaisti maloniau – ten ar licėjaus rinktinėje?

Rytis: Žaidžiu. Licėjaus rinktinėje – malonu atstovauti mokyklai, ypač, kai komandoje žaidžia tavo draugai.

Danius: Žaidžiau, lankiau futbolą penkerius metus, bet dešimtos klasės viduryje mečiau, nes negalėjau suderinti futbolo, licėjaus ir kitos sporto šakos, kuria užsiimu.

Licėjaus rinktinė ir klubas tai du skirtingi dalykai, sunku atsakyti. Bet aš turbūt už klubą, nes aukštesnis lygis.

Augustinas: Iki šių metų žaidžiau Vilniaus „Žalgirio“ dubleriuose, tačiau dėl nuolat intensyvėjančio treni-

ruočių grafiko bei padidėjusio krūvio mokykloje (visgi TB) teko palikti komandą. Šiuo metu rungtyniauju mėgėjų komandoje, bet planuoju pereiti į I arba II lygos ekipą.

Sunku palyginti, truputį skiriasi gimnazijų čempionato ir normalaus futbolo formatas, bet principas tas pats. Nors patiriamas malonumas šiek tiek skiriasi. Atstovaujant licėjui varžybos būna kovingesnės, emocionalesnės, kyla noras nutildyti „originaliuosius“ varžovų sirgalius, jau ketvirtus metus prašančius ištraukti šaknį ar apskaičiuoti parabolės lygtį. Žaidžiant pilnų matmenų pirmenybėse, rungtynės yra techniškesnės, ten greitesnis tempas – patiriamas paties futbolo malonumas.

Ar sunku suderinti pamokų tvarkaraštį licėjuje ir treniruočių grafiką? Ar dažnai tenka ką nors aukoti?

Rytis: Sunkoka. Stengiuosi nepraleisti daug pamokų, tačiau dažnai prioritetu tampa futbolas.

Matas: Kartais tenka aukoti treniruotės laiką dėl mokslo, tačiau manau, kad sportuoti suspėsiu visada.

Augustinas: Sunku buvo suderinti, ypač sportuojant aukštesniame lygyje, kur nebėra moksleiviams pritaikyto tvarkaraščio – rungtynės vyksta darbo dienomis. Nukentėjo lankomumas, bet pirmais metais man asmeniškai tai nebuvo problema, nes mokslų krūvis nedidelis. Administracijai

atrodė kiek kitaip – teko kelis kartus pasiaiškinti, gavau papeikimą, bet labiausiai tai nepatiko buvusiam auklėtojui Algiui Sindaravičiui, kuris nuoširdžiai pasiūlė mesti licėjų, jei noriu toliau žaisti futbolą.

Kurios rungtynės licėjaus komandoje, tavo nuomone, buvo pačios geriausios ir įsimintiniausios?

Kostas: Rungtynės su Žemynos gimnazija dėl 3 vietos.

Matas: Manychiau su jėzuitais, kai pirmą kartą žaidėme savo mokyklos stadione ir pirmą kartą pralaimėjome po daugelio pergalių, tačiau vis tiek visi komandos nariai jutome liceistų palaikymą.

Danius: Kai laimėjome 3-0 žaisdami su Užupio gimnazija licėjaus aikštėj, nes visi galvojo, kad mes pralaimėsime, o ten visi mano draugai (juokiasi). Ir dar labai gerai tada žaidžiau, įmušiau vieną įvartį ir buvau pavojingas per visas varžybas.

Justas: Pačios įsimintiniausios varžybos buvo triuškinanti pergalė prieš VKG (autorės pastaba: ketvirtfinalyje Vilniaus licėjus nugalėjo rezultatu 5:0). Tose varžybose komanda parodė savo tikrąjį potencialą ir visi buvome tarsi ant sparnų.

Augustinas: Daug tokių buvo per ketverius metus, visos savaip gražios ir įsimintinos. Vis dėlto įsimintiniausios per buvimą licėjuje – kovingoji akistata su Jono Pauliaus II gimnazija, visos varžybos dėl trečios vietos bei šių metų varžybos su Vilniaus Simono Daukanto gimnazija.

Komandos kapitono Augustino atsisveikinimas:

Kadangi šie metai yra paskutiniai, kai atstovauju Vilniaus licėjaus futbolo rinktinei, noriu padėkoti visiems žaidėjams, su kuriais teko kartu kovoti už licėjaus garbę per šiuos ketverius metus. Taip pat visiems žiūrovams, sirgaliams, net ir tiems, kurie prisideda tik „Like“ paspaudimais. Buvo malonu drauge siekti pergalių, lengviau kartu susitaikyti su

skaudžiomis nesėkmėmis. Per šiuos ketverius metus licėjus tapo komanda, kurios aikštėje bijo kitos komandos, nes mūsų pasiekimai kalba patys už save – per tuos metus iškovotos trys trečios vietos (apmaudu, kad šiais metais nepavyko panaikinti pusfinalio prakeiksmo). Paneigėme stereotipą, kad Vilniaus licėjus yra tik akademinių aukštumų siekianti gimnazija. Kiekvienais metais čia ateina bent vienas aukštos klasės sportininkas, kuris gali prisidėti prie mokyklos vardo garsinimo bei prizinių vietų iškovojo, tačiau tam reikia pagalbos ir iš kūno kultūros mokytojų bei administracijos. Aš džiaugiuosi, kad turėjau palyginus didelę laisvę reguliuoti komandos žaidimą ir Iveta Nadzeikienė dažniausiai atsižvelgdavo į mano nuomonę priimdama sprendimus per varžybas, tačiau esu gavęs ir kritikos bei komentarų: „Čia vaikai ateina pasižaisti. Apie taktikas gali šnekėti sporto mokyklose. Čia svarbiausia, kad vaikai pakovotų.“ Buvau priblokštas išgirdęs tokius žodžius, nes mokytojos nekelia aukščiausių tikslų mokiniams. Mokyklos rinktinė yra ne ta vieta, kurioje vaikai gali ateiti pasižaisti, nes neturi, kur kitur. Tai yra ne ta vieta, kur svarbiausia yra gerai praleisti laiką su draugais. Jeigu norima tiesiog pasižaisti, yra organizuojami mokyklos turnyrai, kur galima atsiskleisti. Sportas – konkurencija, o ypač, kai šnekama apie mokyklos garbę. Tai yra vieta, kur reikia ne tik pakovoti, bet ir laimėti. Todėl noriu viešai paprašyti mokytojų, kurios esat ne tos sporto šakos žinovės, atiduoti komandos valdymą geriausią suvokimą turinčiam bei atsakingam žaidėjui, kuriuo pasitiki pati komanda. Jo nevaržyti ir įsikišti tik visiškai kraštutiniais atvejais. Tačiau negaliu jų vien peikti, nes jos viską daro savo iniciatyva, net finansuoja turnyrus bei perka aprangas iš savo kišenės, nors tai mokyklos administracijos atsakomybė, bet, mano kuklia nuomone, sportiniai pasiekimai administracijai yra net ne trečiaeilis dalykas.

Baigdamas dar kartą noriu išreikšti padėką visiems, prisidėjusiems prie komandos pasiekimų. Buvo gražus ir malonus nuotykis. 1...2...3... Mokslas!

apie orientavimąsi ir...

Esu GYTIS NAKVOSAS iš 4c klasės. Licėjus ir orientavimosi sportas – tai mano gyvenimas. Daug kas orientacinį sportą vadina „miško šachmatais“. Miške sportininkas bėgdamas turi susiorientuoti vietovėje ir susiplanuoti savo maršrutą. Kiekviena trasa – tai naujas iššūkis, nes niekada nežinai, kas tavęs laukia. Mano manymu, tai viena sudėtingiausių ir įdomiausių sporto šakų, o ką jau kalbėti apie malonumą, patiriamą aktyviai sportuojant gamtoje.

Sportas „suvalgo“ gana nemažą dalį mano laiko. Treniruotėms skiriu maždaug 7-9 valandas per savaitę, priklauso nuo sezono. Dabar, kai už lango temperatūra nukritusi žemiau nulio ir pilna sniego, turiu gerinti savo fizinį pasirengimą, ty. bėgimo greitį, ištvermę.

Pats orientavimasis ar darbo su žemėlapiu tobuli

nimas, tesudaro mažą treniruočių dalį. Visa kita yra bėgimas, tik daugiau miško gruntu, o ne asfaltu.

Jau nuo vaikystės žinojau, kas yra orientavimosi sportas. Lietuvoje yra labai paplitęs sporto „giminiškumas“, aš visada juokiuosi, jog sportuoja ar sportavo pusė mano giminės – tėtis, krikšto mamos šeima, pusbroliai, pusesės. Pats orientacinį sportu susidomėjau dešimties metų, prieš tai dar lankiau futbolo treniruotes. Nors ir keista, būdamas mažesnis negalvojau, kad galiu užsiimti orientacinio sportu, bet vėliau nusprendžiau jį išbandyti ir taip pasilikau prie šios sporto šakos. Aišku, kai buvau mažesnis, į treniruotes žiūrėdavau atsainiai. Prisipažįstu, dažnai tingėdavau, ieškodavau pasiteisinimų, bet laikui bėgant supratau treniruočių svarbą ir jau kelerius metus man dėl to problemų neįkyla.

Orientavimasis yra gana visapusiškas sportas. Žvelgiant iš profesionalios pusės, šio sporto prasmė yra žemėlapių pagalba kuo greičiau rasti vietovėje esančius punktus. Orientacininko gebėjimas prisitaikyti prie vietovės lemia jo orientavimosi galimybes. Apskritai, gyvenime orientacininkams nėra sudėtinga susiorientuoti aplinkoje ir, kai išvažiuoju kur nors su draugais ar šeima, niekam neįkyla klausimų, kas bus vedlys. Tiek buvimas gamtoje, tiek puiki atmosfera, tiek nepakartojami nuotykių – visa tai palieka gerus, neišdildomus prisiminimus ir tai galima laikyti viena iš sporto prasmų. Orientavimasis, be abejonės, yra puikus laiko praleidimo būdas. Labai džiaugiuosi, kad per licėjaus sąskrydį vyksta orientavimosi žygis, kurio metu galima susipažinti su pagrindiniais šio sporto pagrindais. Manau, kad visi, kurie jame buvo, grįžo tik su geromis emocijomis. Kai aš išvedu savo draugus į mišką, jie tikrai lieka patenkinti, nors ir būna nuvaryti nuo kojų. Vilniuje antradieniais ir ketvirtadieniais didžiąją metų dalį vyksta mažos varžybėlės, kur galima gauti trasą ir pačiam išmėginti save miške, todėl tikrai siūlau nebijoti miško, nuvažiuoti, gauti žemėlapių ir gerai praleisti laiką gamtoje.

Robertos Rimkutės nuotr.

Iš mano pusės, bene didžiausias šio sporto minusas yra tas, jog greitai atsibosta gerai pažįstamos vietovės ir visuomet norisi kažko naujo. Labiausiai įgrysta treniravimosi monotoniškumas (ypač žiemą) ir naujo sezono laukimas. Šiuo laikotarpiu reikia labai daug kantrybės ir pasiryžimo. Paprastiems žmonėms kartais būna baisu pasiklysti miške, taip pat suvokti, kaip naudotis žemėlapiu ir kompasu. Bet iš tiesų orientavimasis turi daugiau pliusų nei minusų.

Orientavimosi sportas Lietuvoje nėra pakankamai išvystytas, sportuojančių vaikų nėra labai daug ir pats šio sporto suvokimas yra kiek iškreiptas. JAV yra kiekvieno krepšininko, o Skandinavija – kiekvieno orientacininko svajonė. Šių šalių orientacininkai visada stiprūs, o jų sąlygos, sportuojančių žmonių skaičius bei finansavimas nepalyginamai geresnis už mūsų. Vis dėlto lietuviai ateityje turi šansų laimėti pasaulio čempionatus, nes auga nauja pajėgi orientacininkų karta. Mano pasirodymai tarptautinėje arenoje yra kuklūs, tačiau mūsų komandos prieš dvejus metus Europos jaunučių čempionate laimėtas sidabro medalis įrodo, jog tikrai galime pasiekti sporto aukštumas.

Orientavimasis išskiria iš kitų sporto šakų tuo, jog visas veiksmas vyksta gamtoje. Kad surengtum varžybas,

Donato Lazausko nuotr.

nereikia ypatingų sąlygų, kaip kitoms sporto šakoms. Gamtos įvairumas lemia, jog kiekvieną kartą varžybos bus vis kitokios. Mano manymu, kiekvienos vietovės specifiška yra įdomiausia sporto dalis. Be to, yra labai nedaug sporto šakų, kur loginį mąstymą reikia derinti su savo fizinėmis galimybėmis. Todėl galiu drąsiai teigti, jog orientavimosi sportas yra išskirtinis, bet, deja, dažnai nuvertinamas.

Kaip sportininkas galiu palinkėti liceistams nebijoti padirbėti su savimi ir pabandyti sudalyvauti įvairiuose bėgimuose, kurie darosi vis populiariesni. Sportuoti nebūtinai reiškia nugalėti, manau, jog tiesiog išsikeltų uždavinių įvykdymas teikia begalinį džiaugsmą. Galiausiai sportas – tai sveikata!

Sveiki, esu JOGVILĖ SUŠINSKAITĖ iš 3c. Šiuo metu didžiausias mano pomėgis ir gyvenimo dalis – orientavimosi sportas, kuriam skiriu vis daugiau laiko.

Orientavimosi sportas (OS) – sporto šaka, kurioje, naudojantis žemėlapiu ir kompasu, reikia kuo greičiau įveikti žemėlapyje pažymėtą trasą, surandant iš eilės visus kontrolinius punktus. Yra kelios OS rūšys, iš kurių pagrindinės – bėgte, slidėmis ir kalnų dviračiais, pati užsiimu dviem pirmomis. Yra atskiros vyrų ir moterų grupės, kurios dar skirstomos pagal amžių. Trasos būna labai įvairios – skiriasi jų ilgiai, punktų skaičius, vietovės. Varžybos dažniausiai vyksta miškuose, kurie būna įvairiausių tipų, taip pat kartais miestuose (dažniausiai trumpos trasos – sprintai).

Laiko šiam sportui skiriu gana įvairiai, pavyzdžiui, praeitą savaitę sportavau 9 valandas, užpraeitą – 13, o dar ankstesnę – tik 5. Įprastą mokslų savaitę dažniausiai einu į šešias treniruotes, bet jų tipas, trukmė, intensyvumas būna labai skirtingi, priklauso nuo sezono, svarbiausių varžybų ir t.t.

OS man pirmiausia buvo šeimos sportas, nuo pat mažens važinėdavau į varžybas, nors dažniausiai net nenorėdavau dalyvauti, labiau rūpėjo žaisti su kitais vaikais. Kai buvau penktokė, sugalvojau, kad noriu pradėti sportuoti

ir turėti trenerę. Nuo to laiko OS tapo labai svarbi mano gyvenimo dalis. Ne visada sąžiningai lankiau, ypač kai svarbios varžybos būdavo dar labai toli. Dabar stengiuosi nepraleisti nei vienos treniruotės ir kovoti su tingėjimu, nors kartais būna sunku...

Manau, kad OS prasmė yra siekti užsibrėžtų tikslų, gerai praleisti laisvalaikį, tobulėti, susipažinti su naujais žmonėmis, kurie dažniausiai tampa labai gerais draugais. Mano nuomone, taip, OS padeda susiorientuoti ne tik miškuose, bet ir gyvenim

Jeigu žmogus turi laisvo laiko, mėgsta leisti jį gamtoje, sportuoti, patarčiau būtinai išbandyti save! Vilniuje bėgte sezono metu (nuo pavasario iki rudens, išskyrus liepą) antradieniais ir ketvirtadieniais vyksta OS varžybos-treniruotės, orientacininkų dar vadinamos „masinėmis“, kuriose gali pasirinkti norimo ilgio trasą ir ją įveikti. „Masinėse“ dažnai būna nemažai naujokų, norinčių išmėginti OS ar bent jau pamatyti, kas tai yra. Bet jeigu gamta ir miškai arba aktyvi veikla visiškai netraukia, visokie vabaliukai ir rūbų išpurvinimas atrodo siaubinga, tai gal geriau nebandyti.

Man pagrindiniai šio sporto pliusai yra tokie, kad sportuoju gamtoje, tobulėju visapusiškai, kuo daugiau sportuoju, tuo daugiau keliauju, turiu nuostabių draugų, su kuriais praleistas laikas OS varžybose ar treniruočių stovyklose yra nerealus! Minusai: mes, orientacininkai, esam labai priklausomi nuo oro sąlygų, pavyzdžiui, vasarą tenka bėgti per lietu ar didelį karštį, o žiemą varžybos atidedamos, jei vietovėje nėra pakankamai sniego... Taip pat, kaip ir turbūt kiekviename sporte, patiriama traumų, kurios ypač dažnos OS bėgte (kojų išsisukimai, patempimai...), kurios gali pristabdyti treniravimąsi net keliems mėnesiams. Dar vienas minusas – kartais būna ne vietoje pastatytas punktas ar pasikeitimų aplinkoje, kurie dar nepažymėti žemėlapyje.

OS nėra olimpinė sporto šaka. Manau, pagrindinė priežastis yra ta, kad tai nėra žiūrovinė sporto šaka. Žiūrovai sportininką mato tik starte ir finiše, dar parodomajame punkte, jeigu toks būna. Nors didžiausios varžybos, čempionatai būna transliuojami, sportininkai bėga su GPS prietaisais, žiūrovai mato jų judėjimą žemėlapyje su trasa, taip pat filmuojami startas ir finišas, bet, manau, kad stebėti OS varžybas įdomiausia būtų patiems orientacininkams, kurie supranta žemėlapi,

žino dalyvaujančius sportininkus ir t.t.

Šis sportas, kartu su kitomis neolimpinėmis sporto šakomis, yra Pasaulio žaidynėse, kurios, kaip ir Olimpiada, vyksta kas ketverius metus skirtingose šalyse. O nuo 2022 metų OS slidėmis planuojama įtraukti į Žiemos olimpinį žaidynių programą.

Lietuvai yra gana sunku konkuruoti su Skandinavijos šalimis, kuriose yra geresnės sąlygos šiam sportui (OS gimnazijos, kuriose moksleiviai gyvena, mokosi ir treniruoja, nuolat vykstančios klubų treniruotės, labai sudėtingi, akmenuoti miškai, milžiniška konkurencija), taip pat gana sunku konkuruoti ir su Rusija, Šveicarija, Čekija, Prancūzija, kuriose OS yra populiariesnis, juo užsiima daugiau žmonių. Nors tikrai turime puikių sportininkų, kuriais galime didžiuotis. Šiais metais Pasaulio žaidynėse lietuvis sprinto trasoje iškovojo bronzos medalį, o Europos jaunių čempionate kitas lietuvis taip pat laimėjo bronzą ilgoje trasoje bei buvo penktas sprinte. Šiais metais savo grupėje Lietuvos reitinguose buvau pirma.

Turbūt pagrindinis OS privalumas, kuriuo jis išsiskiria iš kitų sporto šakų, yra toks, kad šis sportas reikalauja labai didelio įvairiapusiškumo. Geras orientacininkas turi būti labai stiprus fiziškai, greitas, ištvermingas, gerai suprasti žemėlapi, mokėti greitai pasirinkti geriausią bėgimo variantą, „nenutrūkti“ – sugebėti visą laiką sekti buvimo vietą, mokėti suderinti bėgimo, čiuožimo ar važiavimo greitį su orientavimusi (nelėkti per greitai, nes tuomet dažniausiai pasipila klaidos, bet ir išlaikyti kiek įmanoma didesnę greitį), sugebėti susikaupti ir atsisiboti nuo visko – varžovų, žiūrovų, padarius klaidą, ją pamiršti ir toliau stengtis iš visų jėgų.

Dar man atrodo žavu, kad OS labai daug žmonių užsiima savo malonumui, visiškai nesiėdami jokių rezultatų sportuoja ir gerai leidžia laiką dėl savęs. Dėl to paprastose OS varžybose visuomet galima pamatyti labai daug šeimų, o dalyvių amžius kartais būna nuo vos kelerių metų iki labai garbaus amžiaus (kartą teko matyti 100 metų grupę ir joje buvo keli dalyviai!).

Esamiems ir būsimiems sportininkams linkiu sportuoti turint aiškius tikslus, jų siekti, nepasiduoti, nekreipti dėmesio į nesėkmes, o svarbiausia visada nuoširdžiai mėgautis tuo, ką darai

KIEMELIO FM TESTAMENTAS

Dabar kiekvienas daiktas

Nurodo Begalinį.

Kūrybos metas baigtas.

Vytautas Mačernis
Rudens sonetai, 2

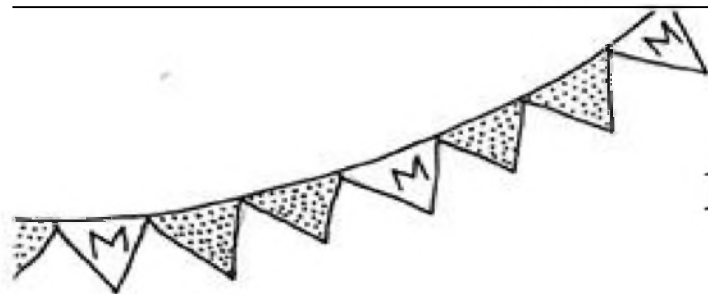
Mes, XXII licėjaus laidos senoliai ketvirtokai, greitu metu jaunajai kartai užleisime magiškiausią, o galbūt ir *majestikiškiausią* licėjaus vietą – Kiemelio FM radijo stotį. Šiuos dvejus metus mes stengėmės groti kuo įvairesnę muziką, stengdamiesi nepraleisti nė vienos pertraukos. Na, o jeigu ir praleisdavom, tai jau iš visiško idėjų bado. Arba tiesiog pataikaudami Johnui Cage'ui. Nepykite, jei muzika kartais vedavo prie savižudybės, o kartais būdavo tiesiog per tranki. Kartais mūsų protu nesuvoksi. Manom, jog mums pavyko kiekvienam asmeniškai bendrai atiduoti tai, kas mums atrodė geriausia, todėl eterijoje ir skambėdavo viskas nuo A iki Z. Nuo aštuoniasdešimtujų roko, ateinant į pamokas, iki naujausio Soundcloudo įrašų ar per Jankausko pamokas išgirsto kompozitoriaus soneto, pusei licėjaus jau būnant namie. Tikim, kad mūsų leista muzika pakėlė ūpą praeinančiam pro šalį liceistui. Gal net svarbiau, kad liceistės nesiraukytų praeidamos pro mūsų olą!

Bet ką čia mes. Svarbiausia juk visada yra ateitis. Todėl išeidami antrojų komandai norėtume palinkėti:

- visada turėti idėjų ir nebijoti būti nesuprastiems,
- rūpestingų ir žavių merginų dėmesio,
- palaikyti tvarką kabinete,
- geros Balčiūnaitės nuotaikos ir kantrybės per TB baigimo egzaminus,
- būti gailestingiems ir trečiais metais G&G sindikato koncertą atiduoti MBG bėgikams
- ir, be abejo, geros muzikos.

Čia buvo mūsų *coda*.

Tomas S. Linas. Gytis. Eivinas. Tomas M. Skalmantas. Jonas. Kristupas. EKSTRA.

mediumas 2013

Praeitais metais savo neįprastu karnavalu nustebinę ne vieną liceistą, šiemet nenorėjome jų nuvilti. Tačiau dar labiau už viską nenorėjome nuvilti patys savęs, taigi kiekvienas stengėmės įdėti kuo daugiau pastangų ir darbo į mediumą ir jo rengimą. Kiekviename žingsnyje stengėmės neprarasti savo originalumo ir savitumo, kuris mus ir išskiria iš kitų. Ir, manau, kad tai mums pavyko įgyvendinti.

Mes, antrojai, stengėmės, kad mediumas nebūtų tik trumpa akimirka, kad jis neprasidėtų ir nepasibaigtų tik ten, kur vyksta pagrindinis veiksmas - salėje. Norėjome, jog renginys būtų šventė ir kiekvienas vos tik atėjęs į licėjų pajustų tai. Tačiau viskas prasidėjo kur kas anksčiau. Kiekvienas trečiokas gavo po kvietimą, adresuotą būtent jiems ir tai jiems leido pajusti, jog renginys ištis ruošiamas trečiakursiams. Savaitei likus iki renginio, pasirodė pirmasis „promo“ - filmukas, pristatantis mūsų mediumą. Po jo - dar du, kurie pamažu ruošė žiūrovus artėjančiam renginiui. Su kiekvienu filmuku sulaukėmė vis daugiau teigiamų įvertinimų, o taip ir užsikėlėme kartelę savo mediumą padaryti tikrai įdomų, neįprastą ir, svarbiausia, gerą.

Kaip ir teatras prasideda nuo rūbinės, taip ir mūsų mediumas prasidėjo vos prieš mokyklą. Atėjusius svečius lauke pasitiko vaikinai su skėčiais, kurie palydėjo iki durų, o vos įėjus į licėjų, antrojų sukurta atmosfera leido visiems pasijusti labai maloniai. Grojanti muzika, minimalios cirkiškos dekoracijos, retriškai apsirengę, „shim sham“ šokantys antrojai, aplink vaikštantys mimai ir muilo burbulus pučiančios merginos nukėlė į visai kitą erdvę, kurioje kiekvienas galėjo pamatyti ir atrasti ką nors sau patinkančio dar nė neprasidėjus pagrindiniam spektakliui. Nuėję pasikabinti paltų, svečiai taip pat buvo maloniai pasitikti - vaikinai, budintys rūbinėje pakabino paltus ir dalino sunumeruotus raktus, kurie irgi buvo tarsi simbolinis mediumo

minties įprasminimas. Visa ši sukurta, kiek chaotiška retro cirko atmosfera leido žiūrovams įsiliesti į nuotaiką ir pasijusti viso renginio dalimi.

Įeinančius į salę svečius pasitiko neįprastas vaizdas - aktorių repeticija ant scenos. Kai kurie žiūrovai dar nedrąsiai žvalgėsi aplink, nežinodami, ar tikrai gali tai matyti, tačiau netrukus smalsumas nugalėjo ir šurmulys pamažu tilo. Žiūrovai pasijuto artimesni su aktoriais, nes jie ne tik vaidino, tačiau ir repetuodami bendravo, taip sukurdami ryšį tarp aktoriaus ir žiūrovo.

Spektaklyje, sudarytame iš keturių K.Ostrausko pjesių, apie Jūratę ir Kąstyti, Karalių ir jo šunį, kvartetą ir „who's there“, kiekvienas galėjo atrasti tai, kas jam patinka. Žiūrovai galėjo ir pasijuokti, ir išgirsti frazių, kurios padeda susimąstyti. Vaidinime kiekvienas buvo svarbus, net ir menkas vaidmuo turėjo savo rolę. Nors renginys ir skirtas trečiokams, šitaip kiekvienas žiūrovas tapo ypatingas, kiekvienas galėjo atrasti ir suprasti tai, kas tinka būtent jam ir paliečia būtent jį. Visas pjeses sujungė vienos durys, kurioms raktą turėjo kiekvienas. Kiekvienas galėjo atverti savas duris, pro kurias jie galėjo įžengti į spektaklį ir jį suprasti.

„Ištis džiaugiuos mūsų kurso surengtu mediumu,“ - kalbėjo mediumo režisierė Gytautė Navikaitė. „Kalbėjome mums rūpimomis temomis, ieškojom atsakymų ir kvietėm žiūrovus rasti savuosius. Mane pačią nustebino visa, kas vyko

Milda Mačiulaitytė

prieš patį pasirodymą, nes aš daugiausia dėmesio skyrčiau pačiam „spektakliui“ (tikri spektakliai kuriami teatruose, o mūsų buvo dar tik „spektaklis“). Įdomiausia besiruošiant, matyt, ir buvo prasmių paieškos, kai klausėm, ką mums pasako mūsų darbas, ką norim pasakyti jį žiūrėsiantiems. Jei atvirai, repetuodami vis lyginom buvusį mūsų karnavalą su šiųmetiniu mediumu ir labiausiai džiugino tai, kad augam, kalbam jau sudėtingiau ir jau drąsiau išmokom klausti.“

„Labai smagu ir įdomu tai, kad jūs pasirūpinot ne tik tradicine mediumo dalimi - vaidinimu, bet ir tokiais dalykais kaip kvietimai, kurie mus iš tikrųjų labai maloniai nustebino.“ - savo nuomonę dėstė trečiakursė Justina Kecoriūtė. „Visa jūsų renginio įžanga buvo įspūdinga. Tai, kad vaikinai pasitiko merginas su skečiais privertė nusišypsoti, o ir įėjus į licėjų neišnyko gera atmosfera. Gera muzika, gražūs, pasipuošę ir pasiruošę žmonės, dekoracijos, šokių pasirodymai foje (kurie tikrai buvo labai netikėti) labai nustebino. Džiugu, kad įtraukėt tiek daug kurso žmonių, tiek pačiame spektaklyje, tiek prieš pasirodymą. O spektaklis buvo iš tikrųjų nuoširdus, sukėlė daug gerų emocijų, juoko ir apmąstymų. Turbūt kiekvienas spektaklį ban-

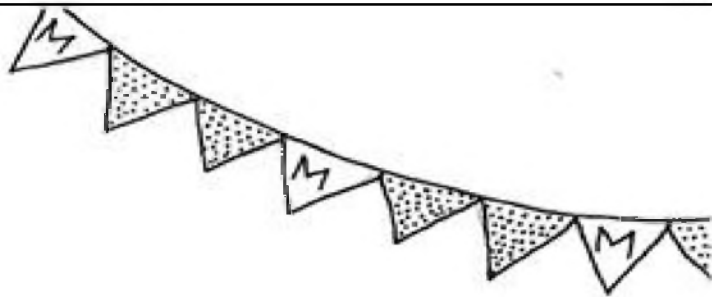
dėm suprasti savaip ir ieškoti kažko artimo sau. Ir, be abejo - šaunuolis dainuojančių kvartetas!“

„Vos įėjus į mokyklą, supratau, kad šis mediumas bus ypatingas. Ir nė kiek neklydau,“ - mano ketvirtakursis Adomas Klimantavičius. „Dekoracijos ir linksmybės prieš spektaklį labai smagiai nustebino, bet to, ką pamačiau ant scenos, tikrai nesitikėjau. Tai drąsiai galiu vadinti brandžiausiu licėjuje mano matytu spektakliu. Tiek daug literatūrinio konteksto, gilių užslėptų minčių suteikia kiekvienam galimybę situacijas interpretuoti savaip. Ir pati pabaiga, visiems paliekanti klausimą: kas bus už Tavo durų?... Tuk tuk tuk... Didžiausi komplimentai Gytautei, kurios sukurtas vaidinimas giliai išliks mano atminty.“

Na, ir galiausiai, rengdami mediumą mes ir patys atradome ar bent bandėme atrasti savas duris. Vakarai, savaitgaliai ir visas laisvas laikas, praleistas licėjuje, mums atvėrė galimybes susipažinti ir pabendrauti su žmonėmis, su kuriais nė nemanėme bendrausiantys. Taip pat tai padėjo mums visiems būti ne tik individualybėmis, tačiau burtis ir dirbti dėl vieno bendro tikslo - šilto ir gražaus renginio trečiokams - mediumo.

Monikos Repčytės nuotr.

Ar tai buvo geriausias licėjaus renginys per ketverius metus? Taip.

Tai buvo pats geriausias renginys, nes antrokai sugebėjo atlikti tai, kas rodėsi neįmanoma – suorganizuoti grandiozinį renginį, kuris būtų homogeniškas – nuo pat įžengimo į licėjų iki išėjimo pro duris, nuo pristatomojo filmuko iki rankos paspaudimo išeinant vyko mediumas ir kiekviena renginio dalis perteikė bendrą idėją.

Šis mediumas geresnis ir už šimtadienius, nes jie visad aiškiai susideda iš daugelio dalių, vienijamų tik temos, o šį kartą idėja susidėjo iš daugelio renginio dalių. Renginio koncepcija tobulai atitinka jo mintį – įėjęs į licėjų, suvoki, jog mediumas jau vyksta – mimai su tavimi ima bendrauti tyla ir muilo burbulais, žmonės po licėjų jau vaikšto su kostiumais, kurie akivaizdžiai skirti mums, žiūrovams, fojė reguliariai prasideda šokių pasirodymai, o viršuje net tada, kai dar nieko nėra, skamba akordeonas. Spektakliui pasibaigus, mediumas nesibaigia – vis dar kyla muilo burbulai, kaukės nenukrenta, kiekvienam žiūrovui padėkojama už tai, kad jis atvyko. Kodėl? Ne vien dėl to, jog tai stebėtinai sklandus renginys, kur visi žino savo vietą. Ne, tai išreiškia idėją, jog nepaisant to, kad tu nebeklausai, nebežiūri ir nebandai suvokti, aplink tave vis vien vyksta spektaklis ir tu esi jo dalis. Tobulas detalių pasirinkimas – salėje patiestas kilimas subtiliai atspindi šią idėją, pakartojamą ir spektaklio pradžioje: aišku, jog pirmą valandą dienos medio mo dar nebuvo, ir vienuoliktą valandą vakare jis jau baigėsi, tačiau neaišku, kada tiksliai tai įvyko. Taip ir kilimas atskiria sceną nuo salės, tai lyg ir transformuota spektaklio erdvė, tačiau joje sėdi – dalyvauja – žiūrovai. Spektaklis taip ir prasideda – dėl to, jog pritemsta šviesos, mes imame klausyti, tačiau visiems aišku, jog jis vyksta jau ilgai, o pasikeitė tik mūsų požiūris, dabar mes – spektaklyje.

Spektaklis prasideda hamletiškuoju „Who's there?“, nurodančiu spektaklio temą, implikuojančiu jo eigą. Lyginimas su „Hamletu“ pradžia nurodo, jog spektaklyje bus nagrinėjamos egzistencinės problemos – kas esu aš ir, kur kas svarbiau, kas yra tai? Kognityvinis šio klausimo modalumas nurodo, jog klausama apie tai, kas nežinoma (nepažinu?), tačiau akivaizdžiai jaučiama. Pati kalba, anglų, lietuviško teksto apsuptyje išreiškia tai, jog klausimas logiškas ir suprantamas, bet neįprastas ir dažniausiai nekeliamas, verčiantis pakeisti pasaulėžiūrą – šuolį nuo lietuvių prie anglų kalbos suprato visi, tačiau tai buvo netikėta. Galų gale pirmasis klausimas, kurį sau užduoda žiūrovai ir yra „Who's there?“ – aktoriai, kas jūs esate? Kuris ar kurie iš jūsų bus pagrindiniai?

Pasirodo, nei vienas. Puikus žingsnis, leidęs išvengti dažnai per sunkios naštos vienam aktoriui, kurio vidinę dramą per trumpą spektaklį sunku išreikšti. Spektaklyje svarbiausia ne žmogaus drama, o idėjos, išreiškiamos per situacijas. Spektaklio pradžioje pasirodė Režisierius ir Aktorė akcentuoja aiškiausią medio mo temą – kaukes, pasaulio teatrališkumą. Režisierius kalba visiškai natūraliai, o Aktorė pabrėžtinai teatrališkai – abu šie kalbos tonai sukuria disonansą, kadangi neaišku, ar spektaklis bus buitiskas, ar pompastiškas, tačiau ištis jis – ir toks, ir toks. Siekiama išreikšti mintį, jog gyvenimas – tai vaidyba ir jame kiekvienas turime savo kaukę. Pasigirstas beldimas – tai kažko, dar nepažinaus, bet kviečiančio pažinti, metafora. Į duris pasibeldžia ne likimas, o prasmė – Aktorė suvokia, jog ji nežino, kuo skiriasi durys, var-tai, langai, nes iš tiesų skirtumas sąlyginis ir tai išreiškia visuotinio nežinomumo idėją, jog po tariamai suvokiamais,

jau išsiaiškintais dalykais slėpi tai, kas nepažinu, ir šio egzistencinio nerimo ilgiau ignoruoti nebegalima.

Stulbinantis spektaklio intertekstualumas – spektaklio ašis. Spektaklis – kone literatūrinis žaidimas, kviečiantis atrasti kuo daugiau nuorodų į literatūros kūrinius. Nuo hamletiškojo „Who is there?“ (ačiū Dievui, ne „To be or not to be“). Intertekstualumas čia nėra vien tik žaidimas – kūriniai siejasi su spektaklio prasme, todėl ir pasirenkamas ne Hamleto būties, o pažinimo klausimas) pereinama prie trumpučio Samuelio Becketto etiudo. Svarstymas, ar atidaryti duris, savo dvasia išties panašus į Godo laukimą – nors aplinkiniai žiūrovai buvo bepradėję abejoti spektaklio racionalumu, pokalbis išties gana meistriškai atkartoja Vladimiro ir Estragono dialogą – jis gimsta iš sąsajų, lyg ir logiškų, tačiau bendra mintis – tiek pat nepažini, kaip ir „Belaukiant Godo“. Be abejo, šįkart laukiame ne Godo, o veiksmo. Gal laukiame prasmės?

***Nuo pat įžengimo į licėjų iki išėjimo pro duris, nuo pristatomojo filmuko iki rankos paspaudimo išeinant vyko mediu-
mas ir kiekviena renginio dalis perteikė bendrą idėją.***

Tik ar jos sulauksim, ar jis išvis yra, kaip tas pats Godo? Vien jau šio vardo paminėjimas kelia natūralų klausimą: kas gi tas Godot ar God (ot)? Šis klausimas veda prie kito kartinio klausimo, pasikartojančio spektaklyje: kas gi esu aš? Kokia mano kaukė?

Komplimentų nusipelno ir Edgardo Allano Poe „Varno“ pasirinkimas. Vėlgi ačiū už tai, jog mediuomo kūrėjai pasitiki mumis, žiūrovais – scenoje neišgirdome tiesmuko „Nevermore“, o tik subtilias nuorodas. „Varnas“ – gana subtili viso spektaklio metonimija: pirmiausia be galo svarbi atmosfera ir dekoratyvumas – *shim sham* šokis, akordeonas, paltų numerėliai – smulkmenos, nors ir ne beprasmės, bet svarbiausia jų, kaip ir Poe eilėdaros, pasižyminčios savo muzikalumu, paskirtis – kurti nuotaiką. Edgaras Allan Poe tikina parašęs „Varną“ remdamasis savo „Kompozicijos filosofija“ – logiškai ir metodiškai. Viso renginio metu neapleidžia jausmas, jog visas Mediuomas taip pat sukurtas preciziškai tiksliai, sąsajų gausa rodo logiką, o ne intuityvumą grįstą kompoziciją. Poe,

tamsiojo romantizmo kūrėjas, stengiasi perteikti pasaulio mitiškumą ir nepažinumą, kuriame svarbiausias konfliktas kyla tarp noro sužinoti ir noro užmiršti, su kuriuo susiduria ir Mediuomo veikėjai, bijodami pasirinkti atverti duris, besipainiodami tarp savo vaidmenų ir realybės. Susiduriame su nežinia, didžiąja prasme, kai mes vis klausiamo, tačiau atsakymas tik vienas: „Nevermore“ – parodoma tik paieška, o ne atradimas, nežinomybė, o ne aiškus didaktinis moralas.

Antrasis spektaklio veiksmas pagal Kosto Ostrausko „Jūrą ir Kastytį“ (kaip sužinojau vėliau, po renginio, visas spektaklis buvo grįstas K. Ostrausko pjesėmis, tačiau pats jų pasirinkimas įgalina jas nagrinėti kaip atskiras scenas ir kalbėti ne apie Ostrausko, o mediuomo režisierių mintį). Mes žiūrime į spektaklį, kuriame perkuriamos įprastos scenos vaizdavimo normos (jau minėtasis kilimas ir kalbos disonansas), ku-

riame Režisierius pertraukiamas spektaklio, kuriame aktoriai transformuoja K. Ostrausko pjesę, kuris savaip interpretuoja Maironio „Jūrą ir Kastytį“. Ar uždangai užsitraukus spektaklis tikrai baigėsi? Jei matome keturis spektaklio lygius, ar tikrai nėra dar ir penktojo, kur mūsų būtis transformuojama, mūsų elgesys formuojamas tam tikrų kaukių – elgesio modelių? Aktorės-Jūratės nesibaimina sustoti vaidinimo viduryje ir pakartoti sceną, be jokių ceremonijų parodydamos spektaklio – gyvenimo kaukių – trapumą. Pats K. Ostrauskas polemizuoja su Maironio lyrizmu, griaudamas sustabarėjusią pasaulėžiūrą ir kviesdamas ją susikurti iš naujo. Staiga pasirodęs Režisierius, nuvejantis nuo scenos transformuotos baladės herojus, parodo absurdiškumą – gyvenimas valdomas nepavaldžių dėsnių, visagallo absurdo, kuris griauja troškimus ir ateities planus.

Trečiasis veiksmas nors chronologiškai ir ne pabaigoje, iš esmės tai spektaklio intelektualinė kulminacija. Esu tikras, jog jei Hamletas dažnai prisimenamas

vien tik iš „būti ar nebūti“, Faustas – iš „sustok, akimirka žavinga“, tai šio renginio stipriausias ir tobuliausias elementas – būtent šis nepriekaištingas trečiasis veiksmas, kuriame keturi menininkai sprendžia problemą. Abstrakcijos lygmuo – stulbinantis. Keturi aktoriai atitinka dvejojančio žmogaus būsenas – racionalizavimą, abejonę, ramumą. Transformuojama net ir visa scena: dvejonėms ir priešpriešoms stiprėjant, iš scenos dingsta kėdės – mažėja aiškumo, metaforiškas pagrindas po kojomis tirpsta. Šis pokalbis – visų kada nors vykusių ar vyksiančių dvejonių archetipas. Taip, pokalbis įvyko ir, tam tikra prasme, buvo ganėtinai konkretus, kitaip tariant, sakiniai tik per sekundės dalį nebuvo užbaigti – tema, problemos esmė, kontekstas, vieta ir laikas egzistuoja, tačiau tiesiog neišsakomi, tad šis pokalbis – tiesiog dvejonės esmė, Algirdo Juliaus Greimo žodžiais, „turinio ūkas“ – nesuformuluota, nesukonkretinta idėja, kuri, kaip vėliau suprantame, ir negali būti sukonkretinta, nes šis dvejonės pokalbis ne apie buitinę, o būties Problemą – esminę, egzistencinę, apimančią viską ir neturinčią racionalaus sprendimo. Neįmanoma jos redukuoti ir aprašyti kokia nors kalba, nes tokiu atveju prarastume didžiąją dalį šios Problemos esmės, kadangi ji iracionali ir nepasiduoda sutvarkoma proto. Šis problemos fundamentalumas atskleidžiamas net ir pianino garsais – grojama viena ranka, net nesistengiam kurti sistemos, kadangi šios pastangos pasmerktos žlugti. Vienintelis galimas sprendimas – jausti, o ne mąstyti, groti sąskambiais (kurie iš esmės atsirado tik dėl to, jog skamba gražiai, buvo padiktuoti fiziologijos ir emocijų, ne racionalumo), o ne intelektualiomis formomis. Kaip ir sąskambiai, kaip ir problema, taip ir jos sprendimas suvokiamas intuityviai: „Štai“. Štai ir muilo burbulai, kuriais su mumis bendravo mimai – žodžiai,

kurie iš esmės tušti, nes jais tik užkoduojama prasmė, bet jei ji per sudėtinga ir neracionali, jie tampa tiesiog muilo burbulais – tik užuomina, jog reikia ieškoti prasmės iracionalume. Štai ir visa gaubianti nežinia – taip, ji visad bus, ji visur yra, nes protas negali visko suvokti.

Štai ir esmė. Štai ir viskas.

Ketvirtasis veiksmas, plakatuose pažadėtasis Jono Aisčio „Karaliaus šuo“, pasirodo pjesės pavidalu, kuriame svarbiausias yra absurdas ir pažinumo lygmuo. Akivaizdus karaliaus dvaro apsimetinėjimas akivaizdus visiems – pagrindinė priešprieša kuriama tarp laisvojo juokdario ir kaukių epigono karaliaus. Juokdarys išreiškia visiems puikiai žinomą tiesą – karaliaus šuo ne numirė, o paprasčiausiai nudvėsė. Taip, tą pripažįsta ir pats karalius, tačiau jis puikiai supranta kaukių pasaulį – žodis čia žymiai svarbesnis už prasmę, nes žodžiai – formos – valdo racionalų pasaulį, jie valdo mąstymą, o karalius pasirengęs nepastebėti absurdo ir jį neigti. Juokdarys į šią sistemą įveda epistemines logikos elementą – jis pasako tai, kas visiems žinoma, bet ne visiems žinoma, jog tai žinoma visiems. Juokdarys paprastu žodžiu suskaldo sustabarėjusią pasaulėžiūrą ir verčia klausti, verčia suvokti, jog absurdas nėra tik asmeninė būsena, jog tai – visuotinis, už visko slypintis veiksnys. Juokdario žodis išties vertas aukščiausios bausmės, tačiau koks juokdarys, toks ir karalius: neklausiantis ir užsimerkiantis žmogus nieko nevertas, todėl ir problema – kur rasti kitą tokį juokdarį? Karalius ir juokdarys – tas pats žmogus, tik svarbu, kurį kelią jis pasirinks? Kalbės kaip juokdarys ar užsimerks kaip karalius? Deja, pabėgti neįmanoma: net ir atsikračius juokdario, karalius pats atsiduria ant ešafoto – jis laikosi iliuzijų, aiškumo lyg už sienos, tačiau iš tiesų tai durys, kurios ne atsidaro, o tik sukasi ratu. Visa logika ir racionalizavimas bejėgiai prieš kertinę Problemą ir absurdą.

Veiksmo kulminacija – rakto paieška. Prasmė kviečia, beldžiasi, bet kaipgi prie jos priėti? Kur raktas ir koks šio spektaklio raktas? Raktas iš už anapus – paslaptingas ir netikėtas, tai lyg juokdario kvietimas pažinti ir mąstyti. Uždanga pakyla, ir ar tai jau pabaiga? Galbūt galima nusimesti kaukę ir nuoširdžiai nusikvototi? Deja, tai irgi absurdiško spektaklio dalis, spektaklio, kuris dar nesibaigė, spektaklio, kuris ir negali baigtis. Beldimas skamba iš giliau, toliau – nepaisant titaniškų pastangų ieškoti tapatybės, prasmės, laužyti sustabarėjusią pasaulėžiūrą, prasmė vis vien išlieka nepažini ir paslaptinga – tai jos esmė, rakto nerasi, galima tik jį pajauti.

Mediumo esmė?

Būtent.

jaukus vakaras džiazo apsupty

Kalėdos į licėjų atkeliauja kartu su „Jazz Pictures“ – vienu savičiausių ir savo dvasia užburiančių renginių, kiekvienais metais į nedidukę mokyklos aktų salę sutraukiančių vis daugiau džiazo (ir ne tik) ritmais susižavinčių mokinių. Ir šiais metais tradiciškai ant pagalbėlių susėdę mokiniai, turėję galimybę išklaudyti daugiau negu 20 kūrinių, paliudys: skiriamasis „Jazz Pictures“ ženklas – tai ne tik ant grindų besimėtančios žaismingos pagalbėlės, jauki atmosfera, viliojantis arbatos ir sausainių kvapas, bet ir itin aukšta kartelė, kurią kiekvienais metais kelia originalius ir kokybiškus pasirodymus rengiantys mokiniai.

Monika Repcūtė

Žaismingą renginio toną padiktavo pirmasis ansamblis intriguojančiu pavadinimu „Tarptautinė avantiūra“ kartu su antroke Paule Steponavičiūte priešaky – jis atliko dainas „Hit the road Jack“ ir „Let the wind blow through your heart“. Itin džiuginančia tendencija galima pavadinti tai, jog išskirtinį charakterį turintis muzikos renginys sutraukia atlikėjus ir iš kitų mokyklų – šiais metais malonia staigmena liceistams tapo merginų trio iš Antakalnio gimnazijos „L5-A“, atlikęs net tris dainas. Po energingų ritmų dozės publiką svajingai nuteikė Ievos Urbonaitės ir Živilės Vėbrautės iš TB1 daina „Flaws“ bei jau licėjų baigusių Vakarės Šilininkaitės, Pijos Onos Indriūnaitės ir trečiokės Ugnės Šakenytės Nina Simone dainos „Feeling good“ interpretacija. Kiek kitaip šį kūrinių interpretavo antrokė Agnė Pakšytė, kuriai pritarė pirmakursis Kristijonas Vėlyvis. Tiesa, antro kurso mokiniai „Jazz Pictures“ padovanojo ir daugiau įsimintinų kūrinių – charizmatiškasis trio „The house of silly hats“ atliko dainą „Johnny B Goode“, subtilaus balso savininkė Milda Mačiulaitytė sudainavo Migloko „Mustangus“ (jai akomponavo Antanas Ratkevičius ir trečiakursis Klementas Davidavičius), o Gustė Markevičiūtė kartu su ketvirtoku Eivinu Butkumi pasirinko The Neighbourhood dainą „Sweater Weather“.

Itin aktyvūs tarptautinio bakalaureato mokiniai, jau pasižymėję licėjaus renginių sferoje kaip Šokių

Maratono dalyviai ir Pyragų dienos organizatoriai, įrodė esantys ir muzikalūs – Laura Abraškevičiūtė ir Martyna Kalvaitytė iš TB1, Gintarė Tamulytė iš TB2 ir joms pritaręs Klementas atliko kūrinių „Home“. Pasirodymo paruošti nepatingėjo net ir jaunoji pirmokų karta – Radvilė Raubaitė, Akvilė Rakauskaitė, Greta Butkevičiūtė ir Gabija Grinkevičiūtė pirmajam savo pasirodymui ant licėjaus scenos pasirinko atlikti „Summertime“.

Labiausiai publikos kraują kaitino ant „Jazz Pictures“ scenos toli gražu ne pirmą kartą lipantys liceistai, kurių pasirodymai pamažu tampa savotiškomis licėjaus renginių vizitinėmis kortelėmis. Net tris dainas atliko ansamblis „Attic Inc.“ arba kitaip – „Palėpės korporacija“, kuriai priklauso antrokė Elžbieta Vilkelytė, muzikalusis ketvirtokas Justinas Dargis, praeitais metais licėjų baigęs Povilas Pažėra ir svečias Justas Pugačiauskas. Verta paminėti ir Aurelijos Šerniūtės, Klemento ir Eivino ansamblį, atlikusį dainą „Fever“. Ir, žinoma, koks renginys be išskirtinai moteriškos grupės „Kovo 8-oji“? Tiesa, moterišku vokalu ir choreografinėmis subtilybėmis pasižymėjo ir dar viena mišri grupė – trečiokė Justina Kecoriūtė padainavo Christinos Aguileros „Candyman“, jai pritarė Klementas, Irina Bukina, Luka Urbonaitė ir Paulius Trumpickas, o šokėjų komandoje sužibėjo Milda Sutkevičiūtė, Elena Paškevičiūtė ir Akvilė Kuprytė. Išskirtiniu instru-

mentu – lūpine armonikėle – meistriškai improvizuojantis Paulius taip pat pritariant Ignui Čeponiui, Valentinui Janeiko ir Klementui perteikė Big Walter Horton „Have Mercy“ kūrinio nuotaiką.

Itin energingą renginio pabaigos nuotaiką padiktavo trečiokų Igno, Pauliaus, Kotrynos ir svečio Nikitos ansamblis, privertęs visus pakilti iš savo vietų ir judėti pagal Red Hot Chili Peppers „Dani California“ ir Blink-182 „Dammit“ ritmus.

Šiais metais „Andai“ nusprendė pakalbinti renginio svečius, kuriems „Jazz Pictures“ scena – ne smagi kasmetinė mokyklinė tradicija, o netikėta avantiūra ir nauja patirtis, taip pat ir vieną iš renginio organizatorių Iriną Bukiną.

Nikita Gedgaudas:

„Kadangi licėjaus renginyje dalyvavau pirmą kartą, iš tikrųjų nežinojau, ko tikėtis. Žodis „jazz“ festivalio pavadinime mane netgi išgąsdino, kadangi esu daug sunkesnės muzikos gerbėjas, ir pamaniau, kad ir toks lengvas žanras, kaip pop-pankas, ne visai tiks renginiui. Tačiau kai pamačiau, kaip žmonės šokinėjo mums grojant, persigalvojau. Licėjaus publika yra atvira ir nuotaikinga, ir esu iki šiol labai dėkingas visiems, kas mus palaikė. Buvau nustebintas tuo, kiek talentingų žmonių susibūrė licėjuje. Auksiniai balsai, virtuozei ir tiesiog nuostabūs artistai slypi žmonėse, kuriuos matai kiekvieną dieną. Šis festivalis leidžia mokiniams ne tik parodyti savo talentus, bet ir labai linksmam praleisti laiką. Viskas labai patiko, laikiu kitų metų!“

Jorīgė Jurgutytė (ansamblis „LS-A“)

„I „Jazz Pictures“ patekau visai netikėtai – likus tik porai dienų, bendraklasė pasiūlė pagroti kažkokiam renginy, o kas tai per renginys, supratau tik atėjusi ir pamačiusi viską gyvai. „Jazz Pictures“ pasirodė labai jaukus ir smagus koncertukas, matėsi, kad ten visi savi. La-

bai gerą išpūdį paliko gera aparatūra ir arbata su sausainiais. Džiaugiuosi sudalyvavusi ir padainavusi.“

Irina Bukina

„Jazz Pictures“ – vienas iš nedaugelio vakarų licėjuje, kai galima ateiti ir jaukiai pasibūti kartu su mokyklos bendruomene bei pasiklausyti muzikantų paruoštų kūrinių. Organizuojant šį renginį, patyriau „džiazus“ iš vidaus. Na, tikriausiai visus renginius organizuojant tenka susidurti su kažkokiais techniniais sunkumais, abejingumu, laiko trūkumu ar pan. – ne išimtis buvo ir „Jazz Pictures“. Tačiau kaip tik tokiais momentais ir atsiranda geranoriški, talentingi ir darbštūs žmonės, kurie noriai prisideda prie kūrimo. Šiais metais renginį organizavo puiki komanda ir, mano manymu, renginys mums pavyko! Dar kartą noriu padėkoti Aušrai, Pauliui, Lukai, Julijonai ir kitiems šaunuoliams, taip pat nuostabiems garsistams Tomui ir Valentinui.“

Monikos Repčytės nuotr.

saldžiausia licėjaus diena

Visai nežiemišką gruodžio šešioliktąją Vilniaus licėjuje praūžė Pyragų diena – kasmetinis labdaringas renginys, laikomas viena gražiausių mūsų mokyklos tradicijų. Kuo ši Pyragų diena skyrėsi nuo kitų, kaip vyko organizavimas ir kam pasisekė gauti surinktus pinigus – visi atsakymai šiame straipsnyje!

Kaip ir kiekvienais metais, atsakomybė už šventės organizavimą teko tarptautinio bakalau-reato pirmokams. „Šiais metais šventę norėjome surengti ypatingą, kitokią, nei visi tikėjosi, ir įrodyti, kad TB klasių mokiniai gali atlikti darbus ne paskutinę minutę“ – vieningai sakė pagrindinės šventės rengėjos. Nuo pat pradžių imta veikti rimtai – darbai paskirstyti į meninę ir organizacinę dalis, visi noriai kūrė planus, siūlė originalias idėjas. Džiugu, kad prie šventės prisidėjo ir TB2 mokiniai, kuriems šiuo metu galvoje tikrai ne pyragai.

Likus kelioms dienoms iki šventės, mokyklos fofė pasirodė spalvingas reklaminius plakatas, kviečiantis prisidėti prie labdaringo renginio, „Facebook“ platybėse atsirado Pyragų dienos puslapis, o penktadienį visą dieną po klases marširavo merginų grupė, nuotaikinga improvizacija kvietusi mokinius ir mokytojus nepraleisti renginio. Geranoriškumas ir šventinė nuotaika licėjuje

pasklido žaibiškai!

Pirmadienį aktų salė bruzdėjo ir alsavo nekantrumu nuo pat ryto. Pasiruošimas vyko iki trečiosios pertraukos – jos metu į patalpą ėmė rinktis licėjaus gyventojai. Tai, kad šiemet Pyragų diena vyko trijų pertraukų metu, yra viena naujovių. Tačiau toli gražu ne tik ši naujovė buvo nematyta ankstesnėse šventėse! Daug dėmesio buvo skirta salės papuošimams bei jaukiai atmosferai sukurti – stalai su vienodomis staltiesėmis, spalvoti stiklainiai pinigams rinkti, ant užuolaidų kabantys „candy canes“ (tokios saldžios kalėdinės lazdelės raudonais ir baltais dryžiukais) bei spalvinga nuotraukų siena paslėpė aktų salės nykumą. Foninė muzika ir choras, sudainavęs du nuotaikingus kūrinius, prablaškė tuos, kurie po savaitgalio dar buvo apsimiegoję, o arbatos

punkte galėjo sušilti visi, išsigandę artėjančių šalčių.

Dar kelios naujovės 2013-ųjų Pyragų dienoje – ant scenos įsikūrusi imbierinių sausainiukų dirbtuvė bei vaflių punktas. Šie taškai skyrėsi tuo, kad žmonės galėjo ne tik nusipirkti skanėstą, bet ir pagražinti jį pagal savo norus – išpaišyti imbierinį sausainį ar pasirinkti, kokie pabarstukai – kokosai, riešutai ar spalvoti burbuliukai – labiausiai tiks prie vaflio. „Gingerių dirbtuvėje“ bei vaflių punkte nebuvo nustatytos kainos už skanėstus – kiekvienas pasivaišinęs aukėjo tiek, kiek jam ar jai atrodė geriausia. „Kaip bažnyčioje!“ – juokavo mokiniai.

Žinoma, kokia gi Pyragų diena be konkurso! Šiemet buvo išrinkti gražiausias, skaniausias, kalėdiškiausias bei originaliausias kepiniai. O kad kiekvienas aukojęs turėtų galimybę laimėti skanų prizą, buvo surengta loterija. Pirkdamas kepinį dalyvis gaudavo lapelį su savo vardu, kurį įmesdavo į didelę dėžę, stovinčią salės viduryje. Gale renginio buvo ištraukti penki laimėtojai, kartu su geriausių skanėstų gamintojais gavę dovanėles iš „Elenos keksų“. Be

simbolinių dovanėlių neapsiėjo ir visi kiti renginio dalyviai, kepę gardesius parduimui.

Kad renginio metu nebūtų pamirštas pagrindinis jo tikslas, per projektorį buvo rodomas pažintinis vaizdo klipas apie lietuvių kunigo veiklą Ruandoje, jo rūpestį dėl skurstančių vaikų ir švietimo vargingoje Afrikos šalyje. Prie įėjimo į aktų salę kabėjo Hermano Šulco laiškas licėjui, kuriame kunigas dėkojo už tai, kad šventės metu surinkti pinigai bus paaukoti būtent Ruandos vaikams. O pinigų pavyko surinkti daugiau nei tikėtasi – 1767,77 litus.

Trūkumų buvo, kaip ir kiekviename renginyje, tačiau tai kiekvieno dalyvio asmeninė nuomonė. Tikimės, kad ateinančios TB klasių kartos bus nusiteikusios gerinti programą bei diegti naujovių, atsižvelgti į liceistų norus ir patarimus. Mūsų visų pastangomis ši geranoriška iniciatyva gyvuos licėjuje dar ilgus metus ir džiugins ne tik mokytojų bei mokinių, bet ir žmonių, kuriems labiausiai reikia pagalbos, širdis.

Evelinos Venkutės nuotraukos

kūrybos kosmosas

Kontraforsas – vertikalus bokštelis, stulpas, piliorus gotikinės architektūros elementas, kuris per arkubataną perima skliauto svorio jėgą.

Kai gavome pasiūlymą keliauti, iškart tuo susidomėjome, nes gavome įdomų namų darbą bei labai norėjome susipažinti su projekte dalyvaujančiomis įžymiomis Lietuvos asmenybėmis: Janina Lapinskaite, Giteniu Umbrasu, Justinu Jaručiu, Mariumi Repšiumi.

Daugiausiai darbo pareikalavo užduotis pristatyti

mūsų erdvėje esantį kūrybinį kosmosą. Juk kūryba ir kosmosas – vienodai nepažintos erdvės. Galiausiai sukūrėme etiudą pagal mūsų parašytą eilėraštį.

„Kodėl gi turime rankas?“ –

Ūkanotą rytą klausimas iškilo man.

Ranka pakilo nusiplauti veidą.

Yra bėda – nesuprantu, kas čia...

Bundu ir ištiesiu tau savo vardą,

O tu nedrąsiai linkteli ir spusteli man ranką –

Sklandus bendravimas nutrūko čia.

O, dieve... Gal tai mano kvapai??

Seniai jau įtariau kažką... Mm... Negali būti rimtas faktas...

„Odoras nr. 5“ – tik man vienai jis saldžiai kvopia...

Sviedžiau sumišus buteliuką – tas įniršis pažadino užslėptą mūzą!

Aštunta knyga jau parašyta!

Sau ...

Nes niekas kitas neskaitys.

Diena prasidėjo Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus mokyklos aktų salėje. Mokinius, atvykusius iš Radviliškio, Pasvalio, Obelių ir kaimyninės Latvijos, pasveikino mokyklos choro paruoštos dainos bei rytinė mankšta, pristatyta vienos iš mokytojų. Paskiau ant scenos buvo pakviestas buvęs šios Kupiškio gimnazijos mokinytis, grupės „Freaks on Floor“ vokalistas Justinas Jarutis. Iš klausėme poros jo dainų bei pasakojimo apie

nuotraukos iš Akvilės Kuprytės asmeninio archyvo

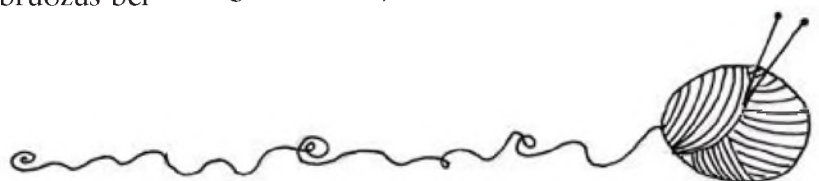
lietuvių kalbos tikslinė grupė (iš kairės: Julijona Biveinytė, Luka Urbonaitė, Milda Sutkevičiūtė, Justina Kecoriūtė, Akvilė Kuprytė) su aktoriumi Mariumi Repšiu

savojo talento paieškas ir kelią į muziką. Vėliau sekė grupių prisistatymai. Po pasirodymo sulaukėme pagyrų ir iš mokytojų, ir iš šalimais sėdėjusio aktoriaus Mariaus Repšio. Jis į šį renginį buvo pakviestas neatsitiktinai – Marius atliko pagrindinį vaidmenį Oskaro Koršunovo spektaklyje „Katedra“. Jo paskaita buvo išskirtinė – buvo surengti du „parodomieji“ kastingai. Viena iš jų buvo inscenuotas kastingas su režisieriumi, o kitame – vaidinama scena iš Justino Marcinkevičiaus dramatos. Abiejuose pasirodymuose dalyvavo ir liceistės Akvilė ir Milda. Visas šis procesas buvo itin įdomus, kėlė daug juoko, gerų emocijų, o mūsų merginų pasirodymai buvo įvertinti aplodismentais visoje salėje buvusių mokinių. Skulptorius Gitenis Umbrasas prisatė visame pasaulyje išsibarsčiusias skulptūras. Vienas iš jo darbų – plytelė „Stebuklas“ – yra Katedros aikštėje. Tiesa, panašių plytelių yra ir Stambule bei Hong Konge. Dokumentinio kino režisierė Janina Lapinskaitė pristatė savo profesiją, kalbėjo apie menininko kelio džiaugsmus ir sunkumus, minėjo savito kūrybos proceso bruožus bei suteikė mums galimybę sukurti porą kinematografiškų etiudų. Ko gero didžiausią įspūdį paliko J. Jaručio bei M. Repšio paskaitos, kadangi jos nustebino

šiuolaikiškumu, organiškumu bei aktualumu didžiai daliai žiūrovų.

Nors paskaitos buvo esminė susitikimo dalis, labai gerą įspūdį paliko mokiniai bei mokytojai. Šie atsiskleidė kaip be galo rūpestingi, paslaugūs ir geranoriški žmonės. Neužmirškime paminėti ir išpuoselėtos mokyklos ir, nors ir nedidelio, bet gana švaraus, miestelio žavesio. Turėjome galimybę pažinti ir kultūros paminklus – patyrinėjome Kupiškio bažnyčią bei pasidžiaugėme Henriko Orakausko, kurio skulptūrų yra ir Vilniuje (Juditai Vaičiūnaitei skirtas bronzinis skėtis šalia Šv. Kotrynos bažnyčios), darbais.

Projektas baigėsi bendra mokinių komandine kūrybine veikla, kur kiekvienas galėjome savaip interpretuoti tam tikras kūrybines idėjas. Išvykome pasisėmusios naujos patirties, gerų įspūdžių ir apmąčiusios savo galimybes. Menas mūsų pačių gyvenimui daro didelę įtaką, o kūrybinį kosmosą atradome pačios parengdamos kūrybines užduotis.

Gabrielė Makarevičiūtė

tau ir man
galioja tylos įžadai
yra tik vienas pasaulis
bet mes gyvename skirtinguose
jei šnekame
tai kiekvienas apie save
brazdinam liūdesio stygas
švelniai užkabinam
ilgesio akordus
kaip klajojantys
vienišiai
prasilenkiam
nutolstam
mūsų kalba
muzika
visa kita
tylos įžadai
galiojantys
tiktai tau ir man

šalti rugpjūčio rytai
kartu su rasa
ant žolės pasėtas
nerimas viltis

gaivūs vakarai
kai kasdien išlipus
iš to paties autobuso
vis tamsiau ir tamsiau

veidai liūdny
užmarštin siunčiamos šypsenos
miško tylą išsklaido
padriki bėgimo atgarsiai
skubrus žingsniai pirmyn

priešprieša

svetimos lovos svetimi barniai
savos problemos sava nemiga
nakvynė (s) naktys patalai
sofos kituose kambariuose
svečio gyvenimas kasdien vis kitur
viešnia rūgšti vyšnia uogienėje
pamirštas išimti kauliukas
svetima vienatvė savas skausmas
praviros durys nugirsti pokalbiai
klijuojami vokai siunčiami į niekur

Godos Petruškevičiūtės iliustracija

ANDAL

Dabartinės lietu-
vių kalbos žody-
nas - anądien, aną-
syk: A. smarkiai
lijo

